

Årsberetning 2014

Indholdsfortegnelse

Forord	5
Gennemgang af udvalgte konkrete straffesager fra 2014	7
Sanktioner i militære straffesager i 2014	9
Sanktioner for overtrædelse af militær straffelov	12
Sanktioner for overtrædelse af straffeloven	26
Sanktioner for overtrædelse af færdselsloven	28
Sanktioner for overtrædelse af den øvrige strafbelagte lovgivning	31
Undersøgelser i arbejdsskadesager mv.	37
Efterforskning af sager i internationale missionsområder	38
Supplerende oplysninger om sager omtalt i tidligere beretninger	41
Den militærjuridiske rådgiverordning i forsvaret og humanitær folkeret m.v.	43
Internationale aktiviteter i 2014	45
Hjemmeværnssager	47
Bødetakster gældende fra 1. januar 2014	53
Sagsstatistik 2014	55

ISBN 978-87-92431-09-7

Forord

Som militær anklagemyndighed er det Forsvarets Auditørkorps opgave at efterforske og strafforfølge militære straffesager.

Det kan være sager vedrørende overtrædelser af den militære straffelov, men det er også sager om overtrædelser af den almindelige straffe- og særlovgivning, hvis overtrædelser er begået af soldater i tjeneste eller i anledning af tjenesten.

Året 2014 var præget af en generel nedgang i antallet af strafferetlige undersøgelser i Forsvarets Auditørkorps. Tilsvarende har der i beretningsåret været et fald i antallet af sanktioner i forhold til 2013.

Inden for den militære straffelov er det fortsat ulovlig udeblivelse fra første mødedag, der tegner sig for det største antal sager, mens det inden for den civile lovgivning er hastighedsovertrædelser, der tegner sig for det største antal sager.

I beretningsåret er der taget et system i brug, der kan måle sagsbehandlingstiderne i Forsvarets Auditørkorps. Målingerne omfatter sager, der er anmeldt, og hvor afgørelse af tiltalingsmålet er truffet inden for måleperioden, og sager hvor der er foretaget anmeldelse og fundet en afgørelse sted inden for måleperioden.

Beretningsåret har været præget af en forventet reorganisering af Forsvarets Auditørkorps, der imidlertid først er blevet endeligt besluttet efter beretningsårets udløb. Der har derfor i 2014 været en del vakancer som følge af, at der ikke har været en afklaring af den fremtidige organisering af Forsvarets Auditørkorps.

Til trods for den usikkerhed, der altid følger med større reorganiseringer, samt en del ubesatte stillinger, er det min vurdering, at medarbejderne såvel kvantitativt som kvalitativt har ydet en indsats, der med rette bør kunne forventes af en moderne og effektiv anklagemyndighed.

I 2015 vil fokus fortsat blive rettet mod at opretholde en kort sagsbehandlingstid, uden at der går på kompromis med den faglige omhu. Samtidig vil der i 2015 blive afsat ressourcer til at eksekvere beslutningen om reorganisering af Forsvarets Auditørkorps, der bl.a. indebærer, at de to auditørkontorer sammenlægges til et nyt auditørembede med hovedsæde i Viborg.

København, marts 2015

Lars Stevnsborg

Gennemgang af udvalgte konkrete straffesager fra 2014

Auditørkorpsets årsberetning omfatter navnlig straffesager, der er afsluttet med en sanktion. For at uddybe beskrivelsen af myndighedens virksomhed inden for den militære strafferetspleje indeholder den også eksempler på sager, der er afsluttet uden tiltale mv., fordi efterforskningen er indstillet medfør af retsplejelovens § 749 eller påtale er opgivet efter retsplejelovens § 721.

Kort redegørelse for de væsentligste bestemmelser i retsplejeloven om afslutning af en straffesag

En række af de indkomne sager har karakter af indberetninger fra militære myndigheder på baggrund af særlige hændelser i forsvaret, herunder hændelser i missionsområder. Sagerne bliver screenet ved modtagelsen, og auditøren vurderer på baggrund af indberetningerne, om der er grundlag for at indlede efterforskning. Er dette ikke tilfældet, henlægges sagen i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 1.

Antallet af registrerede nye strafferetlige undersøgelser har i en årrække bl.a. været påvirket af indberetninger af såkaldte særlig hændelsesmeldinger fra forsvarets operative myndigheder. Som beskrevet i beretningen for 2011 har der været en dialog med forsvarets ledelse om en mere hensigtsmæssig form for inddragelse af Auditørkorpset i sager, der bør undersøges, således at vedkommende militære myndighed sender en formel anmeldelse eller anmodning om undersøgelse.

Indledes der efterforskning i en sag, har denne efter retsplejelovens § 743 til formål at klarlægge, om betingelserne for at pålægge strafansvar eller anden strafferetlig retsfølge er til stede og at tilvejebringe oplysninger til brug for sagens afgørelse samt forberede sagens behandling ved retten.

Er der efter afslutningen af efterforskningen ikke grundlag for at rejse tiltale, afsluttes behandlingen af sagen efter retsplejelovens § 749, stk. 2. Hvis sigtelse er rejst under efterforskningen, afsluttes

sagens behandling med påtaleopgivelse efter retsplejelovens § 721.

Er der grundlag for at rejse tiltale, foreligger der flere muligheder. Sagen kan afgøres ved et udenretligt bødeforelæg eller i retten. I visse tilfælde kan sagen i stedet afgøres med et tiltalefravald.

Bødeforelæg anvendes, hvis lovovertrædelser ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde. Det indebærer, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis sigtede erklærer sig skyldig i overtrædelser og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale den forelagte bøde. Kan den sigtede ikke erkende sig skyldig sendes sagen til retten med et anklageskrift.

Er der ikke grundlag for at udsende et bødeforelæg, eller skal der nedlægges påstand om frihedsstraf, indbringes sagen for retten med en retsmødebegæring eller et anklageskrift.

Der kan endvidere henvises til hæftet om Den militære Retsplejeordning på www.fauk.dk.

Eksempler på nye strafferetlige undersøgelser indledt i 2014

Efterforskning af omfattende misbrug af køretøj (AUK sag 2014/000417)

Auditøren indledte i marts måned 2014 – på baggrund af en anmeldelse fra en ansat i forsvaret – en sag mod en chefsergent fra FKO, idet der var mistanke om misbrug af en Hertz-delebil til ikke tjenstlig kørsel. Der blev ved anklageskrift af 26. september 2014 rejst tiltale for overtrædelse af straffelovens § 293 a i tre forhold, der vedrører uberettiget kørsel i en længere periode og ikke under 20.000 km, herunder navnlig kørsel til og fra arbejde i forhold til både bopæl og kolonihavehus, ligesom køretøjet bl.a. også påstås anvendt til biografbesøg.

Sagen er berammet til hovedforhandling over to retsdage i juni 2015.

Sag vedrørende farlig flyvning under "åbent husarrangement"

(AUK sag 2014/000484)

Auditøren indledte i marts 2014 efterforskning mod en sergent, idet pågældende under et "åbent husarrangement" ved Gardehusarregimentet i marts 2014 i forbindelse med en eksercitskonkurrence havde rekvireret en civil helikopter til at flyve (faretruende) lavt over tilskuerne. Sergenten er tiltalt for ulydighed efter militær straffelovs § 11, idet han undlod at efterkomme en tjenstlig ordre fra en overordnet om af sikkerhedsmæssige hensyn at aflyse helikopterflyvningen, der indgik i eksercitsopvisningen, idet han i strid med sandheden oplyste, at det ikke var muligt at aflyse flyvningen.

Auditøren har i februar 2015 i medfør af militær retsplejelovs § 3, stk. 2, indgået aftale med den civile anklagemyndighed om, at den militære straffesag behandles af den civile anklagemyndighed sammen med den civile straffesag mod helikopterpiloten.

Sagen er berammet til hovedforhandling i august 2015.

Sag vedrørende snyd med arbejdstid

(AUJ sag 2014/001383 m.fl.)

Auditøren indledte i september 2014 efterforskning i en sag mod to flyverspecialister og fire overkonstabler og sigtede dem for grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, ved efter forudgående aftale at have iværksat og udført 24-timers vagter i grupper i strid med tjenestebestemmelser udmeldt i juni 2013 om i overensstemmelse med arbejdsmiljøreglerne kun at udføre 12-timers vagt samt ved at have afgivet falsk kvittering på vagtjournal om, hvem der varetog vagten.

Alle seks personer vedtog primo 2015 hver især en bøde på 5.000 kr. Det blev ved bødernes udmåling anset for en skærpende omstændighed, at forholdet var begået af flere i forening, samt at der var tale om et alvorligt tillidsbrud i forbindelse med tjenestens varetagelse

Underslæb i forbindelse med bytur

(AUK sag 2014/001718)

Efter anmeldelse fra en seniorsergent rejste auditøren i efteråret 2014 sigtelse for underslæb mod en landstalsmand for værnepligtige i Livgarden, idet pågældende under en bytur i september 2014 i København brugte 38.540 kr., der stammede fra et overskud fra en fest og skulle betales tilbage til garderne.

Landstalsmanden blev ved Retten i Hillerøds dom af 11. februar 2015 for underslæb idømt fængsel i 3 måneder, der blev gjort betinget af 80 timers samfundstjeneste.

Tilbageholdelse i Abu Dhabi

(AUK sag 2014/001713)

Auditøren blev i oktober 2014 underrettet om, at en marineoverkonstabel, som var givet landlov i forbindelse med ESSN havneophold i Abu Dhabi, var blevet anholdt af lokalt politi, idet han i beruset tilstand havde opholdt sig i offentligt rum. Efter at have været anholdt i flere dage blev han fremstillet for en lokal dommer og idømt en bøde svarende til ca. 3.000 kr., hvorefter han blev løsladt.

Auditøren besluttede, at den i Abu Dhabi idømte bøde udgjorde straffen, hvorfor auditøren indstillede efterforskningen efter retsplejelovens § 749, stk. 2.

Dødsfald i Afghanistan

(AUK sag 2014/001708)

Den 31. oktober 2014 modtog auditøren indberetning om, at en dansk oberstløjtnant var afgået ved døden på det amerikanske militærhospital i Bagram, Afghanistan.

Sagen er endvidere omtalt i afsnittet "Undersøgelser i arbejdsskadesager mv."

Sanktioner i militære straffesager i 2014

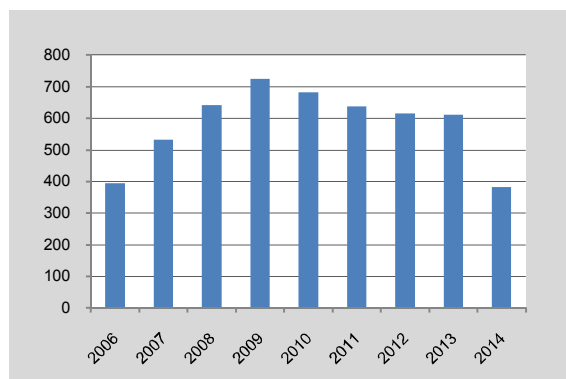

Fig. 1. Udviklingen i det samlede antal sanktioner i militære straffesager fra 2006-2014.

Årets nøgletal

Der blev i 2014 oprettet 908 straffesager. Antallet af nye strafferetlige undersøgelser er således reduceret med godt 14 % i forhold til 2013, hvor der blev indledt 1.061 nye undersøgelser. Ca. 42 % af sagerne medførte strafforfølgning, og der blev i 2014 udmålt en sanktion – der kan omfatte et eller flere forhold – i 382 sanktionssager. Dette indebærer samlet set et fald i antallet af sanktioner på ca. 37 % i forhold til 2013.

Andelen af sager, der afgøres ved domstolene, har de senere år været stigende. I beretningsåret blev der afsagt 113 domme, hvilket dog er et fald i forhold til året før, hvor der blev afsagt 212 domme i militære straffesager. Samlet set blev ca. 30 % af sagerne afgjort indenretligt i 2014 mod 36 % i 2013 og 27 % i 2012.

Der blev i 2014 idømt fængselsstraf i 16 sager. Disse sager vedrørte blandt andet udeblivelse fra værnepligtstjenesten, anden grov pligtforsømmelse, økonomisk kriminalitet, vold og spirituskørsel. En enkelt sag drejede sig om overtrædelse af vilkår om samfundstjeneste.

Antallet af frifindelser er fortsat marginalt. Der var i 2014 fire frifindelser. Der var tale om to sager om pligtforsømmelser, en sag om databedrageri og en færdselssag.

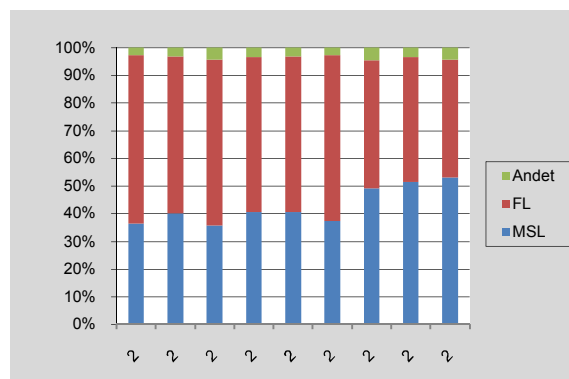

Fig. 2. Procentuel fordeling af overtrædelser af henholdsvis militær straffelov, færdselslov og anden lovgivning 2006-2014.

De øvrige sager blev afgjort udenretligt med bødevedtagelse, mens enkelte sager blev afgjort med et tiltalefrafald.

Den faldende tendens i antallet af sanktioner for færdselsforseelser de senere år er fortsat, og der er således registreret et markant fald i antallet af sanktioner for overtrædelse af færdselsloven de seneste tre år.

Der er samtidig registreret et markant fald i antallet af sanktioner for overtrædelse af militær straffelov, hvor antallet af sanktioner nu ligger på niveau med 2007. Samtidig må det konstateres, at andelen af militære straffesager, der vedrører overtrædelse af militær straffelov fortsat er stigende. Der kan nærmere henvises til bilagsdelen.

Udviklingen i de militære straffesager

Hovedparten af overtrædelserne af militær straffelov drejer sig om ulovlig udeblivelse efter militær straffelov § 25. De fleste af disse sager vedrører værnepligtiges udeblivelse fra første mødedag ved forsvarets basisuddannelser.

Der har de senere år været en negativ udvikling i antallet af sanktioner for ulovlig udeblivelse, der i årene 2011 til 2013 steg fra 138 til 204.

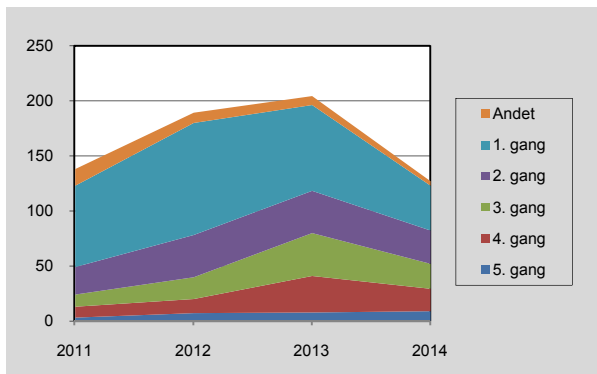

Fig. 3. Det samlede antal sager om værnepligtiges udeblivelse fra basisuddannelserne 2011-2014. Andre former for udeblivelse fremgår af grafens øverste felt.

Antallet af sager synes dog nu at være for nedadgående, idet antallet af sanktioner i 2014 er faldet til 127. Derimod vedrører et stadigt stigende antal af udeblivelsessagerne værnepligtiges *gentagne* udeblivelse (recidiv) fra tjenesten.

Som det fremgår af grafen neden for, var der i 2011 tale om recidiv i cirka en tredjedel af sagerne. Dette tal var i 2013 næsten fordoblet, således at ca. 60 % af sagerne vedrører gentagen udeblivelse. I 40 % af sagerne var der endog tale om udeblivelse i mindst tredjegangstilfælde.

Denne udvikling er fortsat i 2014, hvor antallet af recidivister er steget til 66 %, hvoraf der i 43 % af tilfældene var tale om udeblivelse i mindst tredjegangstilfælde.

Endvidere blev ni værnepligtige af domstolene idømt fængselsstraf for ulovlig udeblivelse, ligesom der for første gang siden lovreformen blev afsagt dom i en ottendegangssag. Sagen blev anket til Østre Landsret, der stadfæstede byrettens strafudmåling på fængsel i 40 dage ubetinget. Den på gerningstidspunktet 31-årige værnepligtige, var tidligere over en 11-årig periode anset med fængselsstraffe på i alt 80 dage og bøder på 8.400 kr. for i alt 10 tilfælde af udeblivelse.

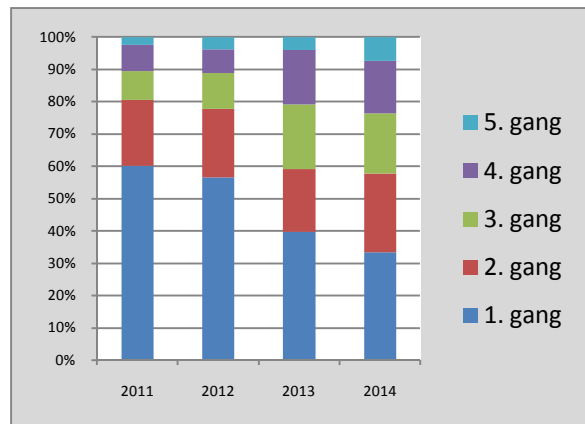

Fig. 4. Den procentvise fordeling af sager om værnepligtiges udeblivelse fra basisuddannelserne 2011-2014.

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til dom / vedtaget bødeforelæg

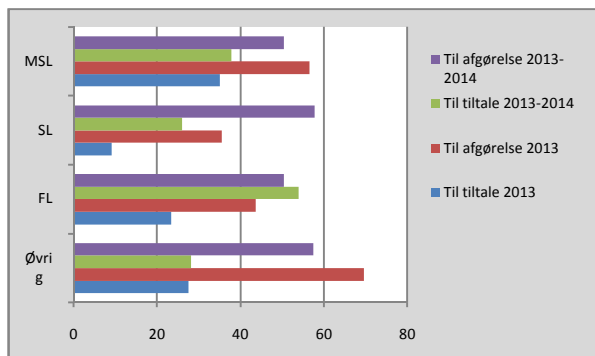
Auditørkorpset har i beretningsåret fået udviklet og ibrugtaget et nyt modul, der på baggrund af data fra det koncernfælles dokumenthåndterings- og sagsbehandlingssystem ScanJour Captia, kan måle sagsbehandlingstider for straffesager. Kategorierne omfatter både forhold, der er begået i Danmark, og internationale sager.

Statistikken omfatter sager, der er anmeldt og hvor afgørelse af tiltalespørgsmålet er truffet indenfor måleperioden, samt sager, der er anmeldt og har fundet sin endelige afgørelse i måleperioden. En endelig afgørelse kan være dom eller påtaleopgivelse.

Sagsbehandlingstiderne er et udtryk for det gennemsnitlige antal dage, der har været anvendt på sager indenfor hvert hovedsagsområde. Den dækker dermed over de ofte ikke uvæsentlige udsving mellem rutinemæssige sager og mere omfattende sagskomplekser, herunder straffesager vedrørende forhold begået i missionsområder.

De rutinemæssige sager omfatter primært ulovlig udeblivelse efter militær straffelovs § 25 og hastighedsovertrædelser efter færdselslovens §§ 4, 42 og 43. F.eks. har den gennemsnitlige sagsbehandlingstid med udgangspunkt i 273 anmeldelser

om ulovlig udeblivelse i 2013-2014 været 18,8 dage. Samtidig har de i alt to sager om vagtforselser efter militær straffelovs § 24 i 2013-2014 haft en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 119,5 dage.

Figur 5. Gennemsnitlig sagsbehandlingstid fra anmeldelse i 2013-2014 for hovedkategorierne af sanktions-sagerne.

Det bemærkes, at kategorierne Straffelov og Øvrig omfatter meget få sager, hvilket er egnet til at påvirke gennemsnittets validitet over tid. Straffelovskategorien omfatter således kun fire sager for vold (straffelovens §§ 244-246) i 2013-2014 og ni sager vedrørende berigelseskriminalitet (straffelovens kapitel 28).

Der henvises endvidere til bilagsdelen.

Eksempler på konkrete straffesager i 2014

I de følgende afsnit beskrives en række af de straffesager, den militære anklagemyndighed har behandlet i beretningsåret 2014.

Beskrivelsen har til formål at give et overblik over praksis i militære straffesager og at illustrere de militære pligter med konkrete eksempler på sanktioner for tilsidesættelse af militære pligter, der kan sanktioneres strafferetligt.

Sager, der indeholder flere forhold, er rubriceret under hovedforholdet.

Sanktioner for overtrædelse af militær straffelov

Indledning

Neden for følger en gennemgang af bestemmelserne i militær straffelov samt eksempler på afgørelser af lovovertrædelser fra beretningsåret. Gennemgangen følger systematikken i militær straffelovs specielle del.

De hyppigste overtrædelser af militær straffelov er fortsat sager om grov udeblivelse fra tjenesten efter § 25, grov pligtforsømmelse efter § 27 og misbrug af rusmidler efter §§ 20-22. Fordelingen af sanktionerne fremgår af tabel 4 i bilagsdelen.

Sanktioner for overtrædelse af militær straffelov er i 2014 udmålt efter generalauditørens bødekatolog – Generalauditør Meddelelse (GM) nr. 2/2013 om strafpåstande i sager om overtrædelse af militær straffelov mv. – hvori der er fastsat vejledende minimumstakster for bøder for overtrædelser af militær straffelov.

Meddelelsen er tilgængelig på www.fauk.dk og i www.retsinformation.dk. Bødetaksterne er optrykt som bilag til beretningen. Strafpåstande i sager, hvor der skal nedlægges påstand om frihedsstraf, fremgår af Meddelelsen.

Der var i 2014 i alt 203 sanktionssager efter den militære straffelov. Antallet ligger på niveau med 2007 og svarer til lidt over halvdelen af samtlige sanktioner.

Ved rubriceringen af sagerne bemærkes, at de enkelte sager ofte rummer flere elementer. Hovedforholdet kan således være rubriceret under militær straffelov § 11, men samme sag kan f.eks. tillige rumme forhold om respektstridighed efter militær straffelov § 13 eller grov pligtforsømmelse efter militær straffelov § 27.

Pligter som underordnet (§§ 11-13)

§ 11. Den, der undlader at efterkomme en tjenstlig ordre fra en overordnet eller vagt, eller som efterkommer ordren på klart utilfredsstillende måde, straffes i grove tilfælde for ulydighed med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Stk. 2. Straffen kan ved forsætlig overtrædelse stige til fængsel i 3 år, når ulydigheden er af særlig grov karakter, navnlig når den har medført betydelig skade eller fare eller har været egnet til at svække lydigheden hos andre tilstedeværende. Er ulydigheden forbundet med vold mod overordnet eller vagt, kan straffen stige til fængsel i 6 år.

Stk. 3. Under væbnet konflikt kan straffen ved forsætlig overtrædelse stige til fængsel i 10 år.

§ 12. Udviser flere i forening forsætligt ulydighed, eller bruger de magt, vold eller trussel om vold mod overordnet eller vagt, straffes de for mytteri med fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Under væbnet konflikt kan straffen stige til fængsel på livstid.

§ 13. Den, der forsætligt ved handling eller i ord groft krænker en foranstående eller vagt, straffes for respektstridig opførsel med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Militær straffelov §§ 11-13 regulerer strafansvaret for tilsidesættelse af underordnet personels særlige pligter om at adlyde en lovlig given ordre og respekten for overordnede.

Der har i beretningsåret været sanktioner i tre sager om ulydighed efter § 11, hvoraf én af sagerne også omhandlede respektstridig adfærd efter § 13.

Mytteribestemmelsen har ikke været anvendt.

Minimumsbødetaksten for ulydighed efter GM 2/2013 er 2.500 kr. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder. For respektstridig opførsel er minimumsbøden 1.500 kr.

Sag 1 – undladt at efterkomme ordre om at deltage i skydeøvelse

(AUK sag 2014/00068)

En konstabel vedtog den 19. februar 2014 en bøde på 2.500 kr. for overtrædelse af militær straffelov § 11, stk. 1, idet han på Hayward-skydebanen i Camp Bastion, Afghanistan, undlod at efterkomme en tjenstlig ordre fra sin overordnede, der gentagne gange forgæves beordrede ham til at deltage i en skydeøvelse.

Sag 2 – undladt at efterkomme ordre om at gå til køjs

(AUK sag 2014/001686)

En marineoverkonstabel vedtog den 17. november 2014 en bøde på 2.500 kr. for overtrædelse af militær straffelov § 11, stk. 1, idet han ombord på fregatten Peter Willemoes, der lå til kaj i Devonport, England (ej mission), efter at have indtaget alkohol i konstabelmessen og optrådt forstyrrende i nattetimerne, gentagne gange nægtede at efterkomme vagtens ordre om at gå til køjs.

Sag 3 – ulydighed, respektstridig optræden og påvirkethed i tjenesten

(AUJ sag 2013/002233)

En marinespecialist indtog under en spadseretilladelse i Torshavn alkohol i et sådant omfang, at han ikke var i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde, idet han ved hjemkomst til Hvidbjørnen fremstod beruset og med støjende adfærd, ligesom han overskred den fastsatte promillegrænse på 0,5 promille. Han vedtog en bøde på 5.000 kr., der endvidere omfattede overtrædelse af militær

straffelov §§ 11 og 13 om ulydighed og respektstridig optræden, idet han efter hjemkomsten til Hvidbjørnen ligeledes undlod at efterkomme vagthavendes ordre om at gå ned på sit lukaf, ligesom han fremstod truende over for vagthavende ved bl.a. at udtale "fuck jer" samt at have trukket sin arm bagud som for at slå.

Pligter som overordnet og sideordnet m.v. (§§ 15-19)

§ 15. Den overordnede, som forsætligt ved forskelsbehandling, chikane eller på tilsvarende måde forfølger en eller flere underordnede, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 16. Den foranstående, der fra efterstående uberettiget modtager gave, pengelån eller anden fordel, straffes for misbrug af stilling med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

§ 17. Den overordnede, der forsætligt undlader at gribe ind over for en underordnetes krænkende behandling af dennes underordnede eller sideordnede, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 18. Den overordnede, der forsætligt ved handling eller i ord groft krænker en underordnet, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 19. Den, der udsætter en sideordnet for særlig krænkende behandling, herunder for nedværdigende ritualer, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Militær straffelov §§ 15-19 regulerer strafansvaret for tilsidesættelse af de særlige pligter som overordnet og sideordnet personel. Der er primært tale om pligten til at behandle underordnet personel or-

dentligt, stillingsmisbrug, krænkelser af underordnet og pligten til at gribe ind ved overgreb begået af overordnet personel eller mod sideordnede (ritualer og lignende).

Minimumsbødetaksten efter GM 2/2013 er 2.000 kr. Bøden kan hæves under skærpene omstændigheder.

Der var i beretningsåret to sager om krænkelser af en underordnet efter § 18 samt en sag om krænkelser af sideordnet efter § 19. Der er ikke truffet afgørelse om sanktioner for overtrædelse af bestemmelserne i militær straffelov §§ 15-17.

Sag 1 – sergents krænkelser af underordnet på kaserne

(AUK sag 2014/000652)

En sergent vedtog en bøde på 2.000 kr. for på Antvorskov Kaserne groft at have krænket en underordnet konstabel, idet han tog halsgreb på konstablen, som væltede omkuld, hvorefter sergenten tog et nyt halsgreb på konstablen.

Sag 2 – premierløjtnants grove krænkelser af underordnede

(AUJ sag 2014/0997)

På Dragonkasernen i Holstebro indfandt en synligt beruset premierløjtnant sig i sin egenskab af næstkommanderende i belægningsområdet for en deling, umiddelbart efter de menige var aftrådt, hvorefter han på en hård og provokerende måde iværksatte ikke-tjenstligt stueeftersyn med kontrol af udrustning og beklædning, ligesom han groft krænkede de menige, idet han bl.a. beordrede flere mandlige menige til – kun iført underbukser – at stå ret ved deres senge. Han vedtog en bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af militær straffelov §§ 18 og 27.

Sag 3 – overkonstabels krænkelser af sideordnede efter § 19

(AUJ sag 2014/0794)

En overkonstabel vedtog en bøde på 4.000 kr. ved i og udenfor konstabelmessen på Varde Kaserne at have udsat fire sideordnede menige for særligt

krænkende adfærd, idet han bl.a. befølte dem på deres lår.

Rusmidler m.v.

Beruselse m.v. i forbindelse med tjenesten (§ 20)

§ 20. Den, der ved indtagelse af alkohol, euforiserende stoffer, opstemmende eller bedøvende midler eller på lignende måde har bragt sig i en tilstand, hvor vedkommende ikke er i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Militær straffelov §§ 20-23 regulerer strafansvaret for misbrug af rusmidler, beruselse i forbindelse med tjenesten, omgang med euforiserende stoffer m.v. Sager af denne karakter er særligt kvalificerede og kan *ikke* behandles som disciplinarsager. Det er dog sket i enkelte sager, hvilket vedkommende operative kommando (stab) er blevet gjort opmærksom på. Se herom nærmere neden for eksempel 5.

Efter GM 2/2013 er minimumsbødetaksten 2.500 kr. Er forseelsen begået under vagttjeneste og lignende, udmåles en bøde på 3.500 kr. Bøden kan hæves under skærpene omstændigheder.

Den typiske § 20-situation opstår, når en soldat konstateres så beruset, at han ikke kan vågne, går vaklende, taler snøvlende og usammenhængende og lignende. Gerningsindholdet er opfyldt, når pågældende ikke er i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde. Der tages kun sjældent blodprøve i denne type sager, da størrelsen af en eventuel promille – i modsætning til sager efter militær straffelov § 21, jf. nedenfor – ikke i sig selv er afgørende for vurderingen af, om pågældende er i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde.

Der har i 2014 været 26 tilfælde af denne karakter. Alle sager vedrørte alkoholindtagelse.

Eksempel 1 – mødt påvirket til tjeneste ved Vagt-kompagniet

Retten i Viborgs dom af 25. april 2014

(AUK sag 2014/000175)

En garder fra Vagtkompagniet blev idømt en bøde på 2.500 kr. ved på en kaserne efter forudgående indtagelse af alkohol at være mødt til tjeneste i en tilstand, hvor han ikke på fuldt forsvarlig måde kunne varetage sin tjeneste.

Eksempel 2 – påvirket under stueeftersyn

(AUK sag 2014/001488)

En værnepligtig vedtog en bøde på 2.500 kr., da det i forbindelse med stueeftersyn en morgen blev vurderet uforsvarligt at lade ham deltage i planlagt tjeneste på skydebanen som følge af vedkommendes forudgående indtagelse af alkohol.

Eksempel 3 – beruselse på Kreta i forbindelse med vagttjeneste

(AUK sag 2014/001038)

En marineoverkonstabel vedtog en bøde på 3.500 kr. for at være mødt beruset til tjeneste på Esbern Snare under havneophold på Kreta den 14. juni 2014 (OPRECSYR). Pågældende skulle bestride radiovagten, og promillen viste ved foretagne udåndingsprøver først 1,45 og siden 1,26.

Eksempel 4 – beruselse på Cypern

(AUK sag 2014/000965 og 2014/000966)

To marineoverkonstabler vedtog begge en bøde på 3.500 kr. for – under havneophold på Cypern den 3. juni 2014 – at være mødt til tjeneste på Peter Willemoes (OPRECSYR) i en tilstand, hvor de som følge af forudgående indtagelse af alkohol ikke var i stand til at varetage deres tjeneste på fuldt forsvarlig måde.

Eksempel 5 – tiltalefrafald på grund af sagens ukorrekte behandling ved Søværnet

(AUK sag 2014/001402)

En korporal fra besætningen på skibet MSF2 blev den 21. november 2014 meddelt tiltalefrafald for overtrædelse af militær straffelov § 20 i medfør af retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 7, jf. Generalauditor-meddelelse nr. 5/2006 pkt. 1, idet han mødte til tjeneste på skibet efter landlov i Kiel, Tyskland (ej mission), i en tilstand, hvor han som følge af forudgående indtagelse af alkohol ikke kunne varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde.

Der blev ved afgørelsen lagt vægt på, at korporalen fejlagtigt og uberettiget var blevet pålagt et disciplinarmiddel i form af to ekstravagter á 24 timers varighed. Herved forelå der særligt formildende omstændigheder. Det bemærkes, at sagen først blev fremsendt til den militære anklagemyndighed adskillige måneder efter gerningstidspunktet.

Eksempel 6 – mødt påvirket på kaserne

(AUK sag 2013/002064)

En sergent vedtog en bøde på 3.500 kr. for at være mødt beruset til tjeneste som vagtkommandør på en kaserne, hvorved han ikke var i stand til at varetage sin tjeneste på fuld forsvarlig måde.

Overtrædelse af promillebekendtgørelsen (§ 21)

§ 21. Forsvarsministeren kan fastsætte bestemmelser om promillegrænser på særlige områder for tjeneste i forsvaret, navnlig når sikkerhedsmæssige forhold kan begrunde det. Forsvarsministeren kan herunder bemyndige militære myndigheder til at fastsætte promillegrænser i særlige situationer. Overtrædelse af sådanne promillegrænser straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Ved bekendtgørelse nr. 220 af 20. marts 2009 er der i medfør af den militære straffelovs § 21 fastsat promillegrænser på særlige områder for tjeneste i forsvaret.

Minimumsbødetaksten efter GM 2/2013 er 2.500 kr. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder, eksempelvis hvis overtrædelsen sker i forbindelse med vagttjeneste. Der var i 2014 to sager om overtrædelse af promillebekendtgørelsen.

Eksempel – overtrædelse af promillebekendtgørelsen under skærpende omstændigheder (AUJ sag 2014/001473)

En oversergent udførte vagttjeneste som vagtassistent på Flådestation Frederikshavn med en promille på mindst 1,01, selvom promillen ikke måtte overstige 0,2. Han vedtog en bøde på 3.000 kr. for overtrædelse af § 21, jfr. promillebekendtgørelsens § 4, nr. 1. Det blev anset som en skærpende omstændighed, at han var vagtassistent, ligesom der i skærpende retning blev lagt vægt på promillens størrelse.

Besiddelse eller indtagelse af euforiserende stoffer i tjenesten eller på militært område (§ 22)

§ 22. Den, der i tjenesten eller på militært område er i besiddelse af euforiserende stoffer, jf. lov om euforiserende stoffer, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning. Det samme gælder den, der indtager sådanne stoffer i tjenesten eller på militært område.

Bødetaksten følger taksten i Rigsadvokatens Meddelelse nr. 6/2006 (med senere rettelselser) om sanktionspåstande mv. i narkotikasager med et tillæg på 50 % efter GM 2/2013.

Det vil i udgangspunktet sige, at bødeniveauet for besiddelse af hash og lignende stoffer til eget forbrug er på mindst 2.000 kr., og at bøder for besiddelse af særligt farlige eller skadelige stoffer – f.eks.

heroin, kokain, amfetamin og ecstasy – til eget forbrug er på mindst 3.000 kr. Bøderne forhøjes med 50 % i andengangstilfælde og 100 % ved senere gentagelsestilfælde.

Der var i beretningsåret fire sager vedrørende narkotikabesiddelse m.v. efter § 22. Det er et fald i forhold til 2013, hvor der var ni sager om narkotikabesiddelse.

Eksempel 1 – besiddelse af en hashjoint på kaserne (AUK sag 2014/000917)

En værnepligtig vedtog en bøde på 2.000 kr. for at have besiddet 1 gram hash på sin belægningsstue på Antvorskov Kaserne, Slagelse.

Eksempel 2 – besiddelse af amfetamin på kaserne (AUJ sag 2013/002225)

En værnepligtig vedtog en bøde på 6.000 kr. for at have besiddet ca. 2 gram amfetamin på Varde Kaserne.

Eksempel 3 – besiddelse af ecstasy og skunk på kaserne (AUJ sag 2014/000485)

En værnepligtig vedtog en bøde på 5.500 kr. for på Holstebro Kaserne at have været i besiddelse af 0,1 gram ecstasy og 0,1 gram skunk.

Ordensforstyrrelser (§ 23)

§ 23. Den, der forstyrrer den offentlige orden, eller som viser sig synligt påvirket af de i § 20 nævnte årsager, og som gennem sin påklædning el. lign. klart viser at høre til forsvaret, straffes med bøde.

Stk. 2. Den, der i forbindelse med tjeneste i udlandet forstyrrer den offentlige orden, eller som viser sig synligt påvirket af de i stk. 1 nævnte årsager, straffes med bøde. Under særlig skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel i 1 år.

Minimumsbødetaksten er efter GM 2/2013 1.000 kr. for offentlig uorden og synlig beruselse i Danmark og 2.000 kr. for offentlig uorden og beruselse i udlandet. Bøden kan hæves under skærpende omstændigheder.

Der var i 2014 to sager om forstyrrelse af den offentlige orden, hvoraf den ene sag også omhandlede beruselse i tjenesten.

Eksempel 1 – Synligt beruset på restaurant iført uniform

(AUJ sag 2014/000439)

En konstabel indfandt sig iført uniform på en restaurant i Varde, hvor han udviste generende adfærd over for personalet. Han vedtog en bøde på 1.500 kr. Det blev anset som en skærpende omstændighed, at han både viste sig synligt beruset i uniform samt forstyrrede den offentlige orden.

Eksempel 2 – Forstyrrelse af den offentlige orden i udlandet og beruselse i tjenesten

(AUJ sag 2013/002231)

En marineoverkonstabel vedtog en bøde på 4.000 kr. for overtrædelse af militær straffelov § 23, stk. 2, ved i september 2013 i forbindelse med tjeneste i Sverige at have forstyrret den offentlige orden, idet han havde tilegnet sig og kastet med en svensk nummerplade, der var brækket af en personbil. Bøden omfattede endvidere straf for overtrædelse af militær straffelov §§ 20 og 27 ved i december 2013 under en spadseretilladelse i Torshavn at have indtaget alkohol i et sådant omfang, at han ikke ved hjemkomst til Hvidbjørnen var i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlige måde, idet han havde overskredet den fastsatte promillegrænse og fremstod beruset.

Andre pligtforsømmelser (§§ 24-27 a)

Militær straffelov §§ 24-27 omfatter strafansvaret for tilsidesættelse af andre pligtforsømmelser end de ovenfor beskrevne i form af vagtforseelse (§ 24), ulovlig udeblivelse (§ 25), militært hærværk (§ 26) og øvrig grov pligtforsømmelse (§ 27).

Der har inden for denne gruppe været 165 sager, hvilket er et fald i forhold til året før. Faldet er navnlig begrundet i et betydeligt fald i sager om ulovlig udeblivelse efter § 25, der fortsat er mest dominerende.

Vagtforseelse (§ 24)

§ 24. Den, der groft tilsidesætter sine pligter som vagt, straffes for vagtforseelse med bøde eller fængsel indtil 1 år. Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i 3 år, når forholdet er af særlig grov karakter, navnlig når det har medført betydelig skade eller fare eller har givet anledning til, at der er begået en forbrydelse. Stk. 3. Under væbnet konflikt kan straffen ved forsætlig overtrædelse stige til fængsel i 10 år.

Minimumsbødetaksten er efter GM 2/2013 2.500 kr. Bøden forhøjes, når der foreligger skærpende omstændigheder, f.eks. fordi området, hvor der holdes vagt, er genstand for en skydeøvelse eller er beliggende i et missionsområde, der jævnligt bliver udsat for beskydning.

Der kan straffes for en vagtforseelse, når vagten er tiltrådt. Der har i 2014 været en (blandet) sag om vagtforseelser efter § 24.

Betinget fængsel for spirituskørsel og grov vagtforseelse mv.

Retten i Viborg, dom af 20. januar 2014

(AUJ sag 2013/001290)

En flyverspecialist blev dømt for overtrædelse af militær straffelov §§ 20, 21 og 24 ved at have varetaget vagttjeneste på Flyvestation Karup med en alkoholpromille på mindst 2,8, hvilket medførte, at han faldt i søvn på gulvet i vagtlokalet og ikke kunne kontaktes, hvorfor han blev udtaget af vagttjenesten.

Sagen er nærmere beskrevet under sager om spirituskørsel.

Grov udeblivelse (§ 25)

§ 25. Den, der uberettiget fjerner sig fra tjenestestedet eller udebliver fra tjenesten, straffes i grove tilfælde for udeblivelse med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der forsætligt unddrager sig tjeneste ved at påføre sig sygdom eller legemsskade, foregive sygdom eller benytte andre midler, der er beregnet på at vildlede myndighederne.

Stk. 3. Ved forsætlig udeblivelse kan straffen stige til fængsel i 3 år, når udeblivelsen er af særlig grov karakter, navnlig når gerningsmanden må antages at have til hensigt at udeblive permanent, eller når udeblivelsen har medført betydelig skade eller fare.

Stk. 4. Under væbnet konflikt kan straffen ved forsætlig overtrædelse af stk. 1 og 2 stige til fængsel i 10 år.

Grov udeblivelse efter militær straffelov § 25 var med 127 sanktioner i 2014 den hyppigst forekommende overtrædelse af den militære straffelov. I 2013 var der 204 sager om overtrædelse af denne bestemmelse.

De fleste sager afgøres med bødestraf. I alt blev 40 sager afgjort ved udenretlig bødevedtagelse, og 83 sager afgjort ved dom, heraf ni sager med ubetinget fængselsstraf. Der blev endvidere givet tiltalefrafald i fire sager, hovedsageligt fordi den værnepligtige efter en fornyet session var erklæret for varigt uegnet til militærtjeneste.

Der sondres mellem sager om værnepligtiges udeblivelse fra *første mødedag* ved forsvarets basisuddannelser og andre sager om udeblivelse fra tjenesten.

Langt størstedelen af sagerne drejer sig om udeblivelse fra første mødedag.

Værnepligtiges udeblivelse fra første mødedag

Sanktionen er bøde, der stiger ved gentagelse. Bøderne følger niveauet for civile værnepligtige, der er fastlagt i Rigsadvokatens Meddelelse nr. 6/2009 om Strafpåstande mv. i sager vedrørende overtrædelse af værnepligtsloven, beredskabsloven samt lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde. Ved gentagelser ud over fire gange kan frihedsstraf idømmes.

Sanktionsskalaen for ulovligt fravær ved første mødedag er således:

1. gang 1.200 kr.
2. gang 1.700 kr.
3. gang 2.100 kr.
4. gang 2.800 kr.
5. gang fængsel i 14 dage.
6. gang fængsel i 20 dage.
7. gang fængsel i 30 dage.
8. gang fængsel i 40 dage.

Er der *flere* forhold til samtidig pådømmelse i forbindelse med en påstand om bødestraf, anvendes der efter praksis absolut kumulation, således at bøderne lægges sammen.

Er der tale om *flere* forhold til samtidig pådømmelse i forbindelse med en påstand om fængselsstraf, anvendes der efter retspraksis modereret kumulation.

F.eks. udmåles typisk 20 dages fængsel for to femtegangs udeblivelser til samtidig pådømmelse.

Sagerne vedrørende udeblivelse fra første mødedag anmeldes til vedkommende auditor af Værnepligts-elementet ved Forsvarets Rekruttering (under Forsvarsministeriet Personalestyrelse), som modtager besked fra de militære enheder om udeblivelse fra værnepligtstjenesten.

Eksempel 1 – Andengangssag vedr. udeblivelse fra 1. mødedag

(AUK sag 2014/000665)

En på gerningstidspunktet 24-årig mand vedtog en bøde på 1.700 kr. for ikke at være mødt op på første indkaldelsesdag til Hærens Basisuddannelse, hvortil han var lovligt indkaldt. Det blev ikke tillagt betydning, at pågældende på selve mødedagen sendte Forsvarets Rekruttering en lægeerklæring vedrørende skadet storetå, idet han i henhold til indkaldelsesordren skulle have søgt om ny session inden første mødedag eller være mødt op med henblik på at blive vurderet af den stedlige læge. Han var tidligere straffet for en udeblivelse.

Eksempel 2 – Femtegangssag vedr. udeblivelse fra 1. mødedag

Retten i Holstebro, dom af 8. december 2014.

(AUJ sag 2014/001457)

En på gerningstidspunktet 30-årig mand blev straffet med fængsel i 14 dage for udeblivelse efter militær straffelov § 25, stk. 1, ved i august 2014 ikke at være mødt op på første indkaldelsesdag til Hærens Basisuddannelse, hvortil han var lovligt indkaldt. Retten fandt ikke grundlag for at gøre straffen betinget. Pågældende var i perioden 2011 til juni 2014 fem gange tidligere straffet for lignende overtrædelser, herunder i et tilfælde som tillægsstraf.

Eksempel 3 – Femtegangssag vedr. udeblivelse fra 1. mødedag

Retten i Nykøbing Falster, dom af 27. oktober 2014.

(AUK sag 2014/000831 og 2014/001575)

En på gerningstidspunktet 24-årig mand blev straffet med fængsel i 20 dage ved i to tilfælde i

henholdsvis februar 2014 og august 2014 ikke at være mødt op på første indkaldelsesdag til Hærens Basisuddannelse, hvortil han i begge tilfælde var lovligt indkaldt. Han var fire gange tidligere straffet for tilsvarende udeblivelser, senest med en bøde på 2.800 kr. ved dom af 14. oktober 2013.

Eksempel 4 – Ottendegangssag vedr. udeblivelse fra 1. mødedag

Østre Landsrets anke dom af 14. april 2014.

Københavns Byrets dom af 20. december 2013.

(AUK sag 2013/001672)

En på gerningstidspunktet 31-årig mand blev i byretten straffet med fængsel i 40 dage for udeblivelse efter militær straffelov § 25, stk. 1, ved i august 2013 ikke at være mødt op på første indkaldelsesdag til Hærens Basisuddannelse, hvortil han var lovligt indkaldt. Han forklarede i retten, at han ikke havde lyst til at aftjene sin værnepligt. Han var syv gange tidligere straffet for lignende overtrædelser, senest med fængsel i 30 dage ved en dom i marts 2013.

Østre Landsret var enig i byrettens resultat og stadfæstede dommen.

Eksempel 5 – Tiltalefrafald for ulovlig udeblivelse

(AUJ sag 2014/000747)

En 34-årig mand var to gange i henholdsvis februar 2014 og august 2014 udeblevet fra første mødedag af Hærens Basis Uddannelse. Den pågældende blev i oktober 2014 erklæret uegnet til værnepligtstjeneste af helbredsmæssige årsager. Sagen blev herefter afgjort med et tiltalefrafald i medfør af retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 7.

Andre former for udeblivelse

Enkelte sager drejer sig om andre former for grov udeblivelse *under* militærtjenesten.

Grov udeblivelse efter militær straffelov § 25 omfatter endvidere en række andre former for udeblivelse *under* tjenesten, herunder f.eks. bortfjernelse eller udeblivelse fra tjenestested uden tilladelse i øvrigt, hvor dette sker som følge af et forsætligt eller groft

uagtsomt forhold. Forholdet skal vurderes at være groft pga. længden af fraværet (mere end 10 tjenestedage for værnepligtige) eller pga. omstændighederne i øvrigt, henset til karakteren af tjenesten. Det sidste vil navnlig være relevant for fast personels ulovlige fravær.

Andre tilfælde er gentagelsestilfælde, dvs. hvor der tidligere er tildelt disciplinarmiddel og/eller straf for udeblivelse, selv om forholdet isoleret set ville blive bedømt som en *simpel udeblivelse*, der sanktioneres efter militær disciplinarlov.

Sager om fravær af kortere varighed afgøres som udgangspunkt med disciplinarmiddel.

Værnepligtiges udeblivelse i mere end 10 dage

Mere end 10 tjenstedages fravær anses som groft fravær og dermed en straffesag. Sanktionen er i disse sager bøde. Er der tale om en værnepligtig, bliver den pågældende som hovedregel hjemsendt med henblik på genindkaldelse til afvikling af ny militærtjeneste.

Minimumsbøden for værnepligtiges ulovlige fravær efter 1. mødedag i mere end 10 tjenestedage er efter GM 2/2013 2.500 kr.

Eksempel – uberettiget udeblivelse i tre uger Retten i Aalborg, dom af 12. december 2014.
(AUJ sag 2014/001509)

En værnepligtig udeblev uberettiget fra militærtjenesten i tre uger, hvilket medførte, at han blev administrativt hjemsendt. Han blev i retten idømt en bøde på 2.500 kr.

Anden grov udeblivelse

Der er ikke fastsat en standardtakst for andre former for ulovligt fravær fra tjenesten. Sanktionspåstanden beror på en konkret vurdering af sagens karakter og grovhed.

Eksempel 1 – udeblivelse fra bevilget civiluddannelse

(AUK sag 2014/000212)

En overkonstabel vedtog den 18. februar 2014 en bøde på 2.500 kr., idet han var udeblevet fra tjeneste ved Den Kongelige Livgarde i mere end 10 tjenestedage. Nærmere bestemt var han blevet bevilget CU (civiluddannelse), men havde ikke efterfølgende tilmeldt sig en uddannelse og blev i stedet væk fra tjenesten.

Eksempel 2 – forsætlig udeblivelse efter § 25, stk. 2, i forbindelse med ferierejse

(AUJ sag 2014/001311)

En konstabel foretog en urigtig sygemelding, hvorefter han foretog en ferierejse af en uges varighed, hvorefter han vendte tilbage til enheden og raskmeldte sig. Han vedtog en bøde på 2.500 kr.

Militært hærværk (§ 26)

§ 26. Den, der bevirker, at ting, der tilhører det militære forsvar, bortkommer, ødelægges eller beskadiges, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.
Stk. 2. Ved forsætlig overtrædelse af stk. 1 kan straffen under særlig skærpende omstændigheder stige til fængsel i 6 år.

Sanktionspåstanden følger Rigsadvokatens Meddelelse 9/2005 om strafpåstanden i sager om overtrædelse af straffeloven. Udgangspunktet er her, at hærværk efter straffelovens § 291, stk. 1, straffes med bøde, hvis skaden ikke overstiger en værdi på 15.000 kr. Derefter er udgangspunktet en påstand om frihedsstraf.

Sager om militært hærværk efter militær straffelov § 26 forekommer relativt sjældent. Der har ikke været afgjort sager efter denne bestemmelse i 2014.

Andre pligtforsømmelser (§ 27)

§ 27. Den, der i øvrigt groft tilsidesætter sine pligter i tjenesten, straffes for pligtforsømmelse med bøde eller fængsel indtil 3 måneder.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i 1 år, når pligtforsømmelsen er af særlig grov karakter, eller når den har medført betydelig skade eller fare.

Stk. 3. Under væbnet konflikt kan straffen ved forsætlig overtrædelse stige til fængsel i 3 år.

Militær straffelov § 27 omfatter strafansvaret for pligtforsømmelser, der ikke kan henføres under andre bestemmelser i militær straffelov om tilsidesættelse af militære pligter. Bestemmelsen anvendes endvidere ved grov overtrædelse af tjenestebestemmelser i forsvaret. Sagerne er af meget forskelligartet karakter.

Efter GM 2/2013 er minimumsbødetaksten 1.500 kr. for groft uagtsomt forhold og 2.500 kr. for forsætligt forhold. Bøden hæves under skærpende omstændigheder.

Er der tale om pligtforsømmelse af særlig grov karakter efter § 27, stk. 2, nedlægges på baggrund af en vurdering af sagens karakter og grovhed påstand om en skærpet bøde eller fængsel. Ved forsætlig grov pligtforsømmelse under væbnet konflikt efter § 27, stk. 3, nedlægges påstand om fængsel.

Generalauditørens vejledning af juni 2007 om afgrænsningen mellem militær straffelov og militær disciplinarlov indeholder en liste over eksempler på pligtforsømmelser, der behandles efter militær straffelov § 27.

I beretningsåret har der i alt været 38 sager. Heraf vedrørte 19 sager de udsendte styrker. Der kan

herom henvises til afsnittet om sager fra de internationale missionsområder nedenfor.

Sanktionsmæssigt er 34 af sagerne afgjort med bødestraf, én med ubetinget fængselsstraf og tre med tiltalefravald.

Bestemmelsen i § 27 kan endvidere anvendes i sammenstød med andre bestemmelser i militær straffelov og anden lovgivning, når pligtforsømmelsen kan "tillægges selvstændig betydning", jf. Østre Landsrets dom af 9. marts 2007 (8. afd.nr. S-3321-06). Eventuelle grænsetilfælde imellem bødeområdet og området for frihedsstraf prøves ved domstolene.

1. Utilsigtet skudafgivelse

Eksempel 1 – utilsigtet skud ved skydebane i Afghanistan

(AUK sag 2014/001219)

En major vedtog en bøde på 3.500 kr., da han i venteområdet på skydebanen i Camp Souter, Afghanistan, havde fejlbetjent sin pistol under afladning, idet han undlod at tage ladegreb efter at have aftaget magasinet, hvorved han, da han tog aftræk, afgav et utilsigtet skud gennem en bordplade i skråt nedadgående retning, der ramte få meter fra fødderne af det tilstedeværende personel.

Eksempel 2 – utilsigtet skud i våbenkammer på kaserne

(AUJ sag 2013/002254)

En overkonstabel vedtog en bøde på 2.500 kr. for i våbenkammeret på Varde Kaserne at have fortaget lade- og afladebetjening med en tjenestepistol og herunder at have foretaget aftræk med en utilsigtet skudafgivelse til følge.

Eksempel 3 – utilsigtet skud på kaserne

(AUK sag 2014/001209)

En sergent vedtog en bøde på 3.500 kr. for på Vordingborg Kaserne i forbindelse med vagtskifte at have fejlbetjent sin pistol under ladning, idet han ef-

ter at have taget ladegreb afsikrede pistolen og tog aftræk, hvorved han afgav et utilsigtet skud i vagtlokalet, hvor personel var til stede, og hvor opladning ikke skal finde sted. Der blev ved sagens afgørelse i formildende retning lagt vægt på, at der ikke var opstået konkret fare for de tilstedeværende i forbindelse med den utilsigtede skudafgivelse.

Eksempel 4 – utilsigtet skud i ISAF HQ

(AUK sag 2014/000669)

En major vedtog en bøde på 3.500 kr. ved i ISAF HQ's hovedbygning i Kabul, Afghanistan, i strid med instruks om, at våben kun måtte lades og aflades ved de dertil indrettede lade- og afladestationer, at have øvet våbenbetjening med sin pistol efter udskiftning af "grip tape", i hvilken forbindelse han ikke var opmærksom på, at pistolen var isat et opladt magasin, hvorved han efter ladegreb og påvirkning af aftrækkeren afgav et utilsigtet skud ud af kontorets vindue i retning mod et parkeringsområde og henover en vej, hvor projektilet ramte en betonmur.

2. Soldaters omgang med skydevåben, ammunition og blankvåben

Eksempel 1 – efterladt gevær uden tilsyn

Retten i Glostrup, dom af 15. juli 2014

(AUK sag 2014/000719)

En konstabel blev idømt en bøde på 3.500 kr. for i Camp Dannevirke i Helmand i Afghanistan at have efterladt sit gevær uden opsyn i et indkvarterings-telt, hvortil der var almindelig adgang for alle i lejren.

Eksempel 2 – efterladt pistol uden tilsyn

(AUK sag 2014/001301)

En overkonstabel vedtog en bøde på 3.500 kr., idet han i strid med sikkerhedsbestemmelserne i Kabul International Airport (KAIA), Afghanistan, efterlod sin tjenestepistol frit tilgængelig og uden opsyn i en toiletbås, hvortil der var almindelig adgang.

Eksempel 3 – uforsvarlig behandling af våben under skarpskydningsøvelse

(Sag AUJ 2014/001663)

En konstabel vedtog en bøde på 2.000 kr. ved under en skarpskydningsøvelse i Borris Skydeterræn at have båret og behandlet et skarpladt gevær og et skarpladt panserværnsvåben på en sådan måde, at det ikke opfyldt gældende sikkerhedskrav, idet han kastede panserværnsvåbnet fra sig og førte geværet ind i en jordvold, hvorved piben blev stukket ned i jorden, ligesom han ikke sikrede sig, at panserværnsvåbnet hele tiden var rettet inden for de udstukne begrænsninger.

3. Kaserneuorden

Eksempel – kaserneuorden under julevagt

(AUJ sag 2014/000061)

En konstabelelev vedtog en bøde på 2.000 kr. for i forbindelse med julevagten på en kaserne at have sat sig i besiddelse af en militær udrustning og en kampvest tilhørende en oversergent.

4. Misbrug af forsvarets køretøjer til privat kørsel

Forsvarskommandoen har ved skrivelse af 3. oktober 2013 fremhævet reglerne for anvendelse af forsvarets køretøjer, hvoraf blandt andet fremgår, at tjenestekøretøjer alene må anvendes til tjenestereleterede formål godkendt af nærmeste chef. Det er chefens ansvar at anvendelse sker i overensstemmelse med gældende regler.

Der har i beretningsåret alene været tre sanktioner for misbrug af forsvarets køretøjer, der er blevet straffet efter militær straffelovs § 27. To mere alvorlige tilfælde er blevet straffet efter straffelovens § 293 a om brugstyveri.

Sanktionen for overtrædelse af militær straffelov er som udgangspunkt en bødestraf, mens brugstyveri straffes med frihedsstraf. Se herom afsnittet om

brugstyveri af motorkøretøj efter straffelovens § 293a.

Eksempel 1 – kørsel i ikke tjenstligt ærinde (AUJ sag 2014/000667)

En major anvendte et militært køretøj i utjenstligt ærinde til kørsel fra Aalborg til Superbrugsen i Vodskov og videre til Aalborg Kaserne. Han vedtog en bøde på 3.000 kr.

Eksempel 2 – kørsel til og fra arbejdsplads (AUK sag 2014/000696)

En oversergent vedtog en bøde på 4.000 kr. for gentagne gange at have anvendt et militært tjenestekøretøj som transportmiddel i forbindelse med kørsel mellem sin arbejdsplads og private bopæl uden at kørslerne var tjenstlige eller autoriseret af hans overordnede.

Eksempel 3 – privat flytning af ejendele (AUK 2014/001578)

En sekondløjtnant vedtog en bøde på 2.500 kr. for grov pligtforsømmelse, idet han havde anvendt et af forsvarets køretøjer til at flytte nogle af sine effekter mellem to adresser i Nyboder. Pågældende var oprindelig sigtet for brugstyveri af motorkøretøj, men henset til, at køretøjet var i lovligt udlån i forbindelse med kursusaktivitet, og at den uberettigede kørsel havde haft et yderst begrænset omfang, fandtes der ikke grundlag for at opretholde sigtelsen for brugstyveri.

5. Øvrige sager om grov pligtforsømmelse (indland)

Eksempel 1 – pålagt ulovligt disciplinarmiddel (AUK 2014/000137)

En tidligere sergentelev blev den 28. marts 2014 meddelt tiltalefrafald for at have medvirket til at pålægge to værnepligtige et ulovligt disciplinarmiddel for en mindre forseelse. Nærmere bestemt skulle de værnepligtige under march hver bære en sandsæk på ikke under 10 kg. Der blev ikke vurderet at være behov for bødestraf, idet pågældende var under uddannelse, og da det ulovlige disciplinarmiddel med stor sikkerhed var sanktioneret af en af eska-

dronens faste befalingsmænd, der dog ikke kunne identificeres.

Sagen er en udløber af "HESK-sagen", der er omtalt i afsnittet om sluttede sager (sag 2013/002215).

Eksempel 2 – skade på legeme i forbindelse med førstehjælpslektion (AUK 2014/001218)

En sergent vedtog en bøde på 3.500 kr. for grov pligtforsømmelse, idet han som hjælpeinstruktør i forbindelse med førstehjælpslektion i improviseret knebelpres strammede et allerede anlagt tourniquet om en værnepligtigs arm, selvom tourniquet ikke var en del af fagplanen og i øvrigt slet ikke bør strammes til i en øvelsessituation, hvilket afstedkom, at den værnepligtige pådrog sig nerveskade i armen.

Eksempel 3 – demonstreret mod forsvaret iført uniform

Retten i Glostrup, dom af 12. marts 2014. (AUK sag 2014/000084)

En sergent blev idømt en bøde på 1.500 kr. for at have deltaget i en demonstration mod forsvaret på Christiansborg Slotsplads iført uniform, idet han fremholdt et skilt med teksten: *"Vi fik at vide, at vi skulle ned og kæmpe mod terrorisme... Vi blev bedraget. Krig handler om profit. NATO er terrorisme ! Undskyld Afghanistan."*

Eksempel 4 – båret tjenesteuniform under Roskilde festival

Københavns Byret, dom af 25. september 2014. (AUK sag 2014/001159)

En værnepligtig blev idømt en bøde på 2.500 kr. ved i juli 2014 i strid med forsvarets generelle påklædningsbestemmelser at have båret tjenesteuniform under Roskilde Festivalen, selv om uniformen under tjenestefrit ophold uden for kasernen kun må bæres til og fra tjeneste ad den direkte vej mellem daglig bopæl og tjenestested samt under kortvarige private ærinder i tjenestepauser eller i direkte tilknytning til færden mellem daglig bopæl og tjenestested.

Eksempel 5 – udfærdiget bilag med ukorrekt indhold Retten i Glostrup, dom af 1. maj 2014.

(AUK sag 2013/001364 m.v.)

En seniorsergent, der virkede som regnskabsfører ved et dansk element i udlandet, blev idømt en bøde på 1.000 kr. for grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, ved i et andet forhold at have udfærdiget et bilag med falske oplysninger.

Sagen er nærmere beskrevet neden for under frifindelser.

Eksempel 6 – Oversergents upassende adfærd over for sergentelever ved afslutningsfest Retten i Sønderborg, dom af 2. april 2014.

(AUJ sag 2013/002153)

En oversergent blev idømt en bøde på 1.500 kr. for overtrædelse af militær straffelovs § 27, stk. 1, ved som faglærer på Sergentskolen i Sønderborg i forbindelse med en afslutningsfest afholdt i privat regi på en café at have opfordret sergenteleverne til at blive optaget i sin klub mod at deltage i en seance på caféens toilet, hvorunder oversergenten udviste upassende og stødende adfærd over for eleverne.

Som begrundelse anførte retten bl.a.:

”Tiltalte har som oversergent og faglærer været bekendt med sergentskolens skrevne kerneværdier, der har karakter af normer, ligesom han er bekendt med, at han er rollemodel for sergenteleverne, hvilket stiller krav til hans adfærd, vandel og måde at optræde på. Tiltalte har med sin optræden den 10. oktober 2013 svigtet de krav, der efter hans stilling som oversergent må stilles til ham, og han har derfor groft tilsidesat sine pligter i tjenesten, og tiltalte straffes for pligtforsømmelse, jf. den militære straffelovs § 27, stk. 1. Under hensyn til forholdets karakter, hvor der ikke foreligger en krænkelse, og hvor deltagerne kunne gå fra episoden, har forholdet ikke en sådan særlig grov karakter, at det kan henføres til den militære straffelovs § 27, stk. 2.”

Retten frifandt oversergenten for overtrædelse af straffelovens § 232, blufærdighedskrænkelse, og militær straffelovs § 18, idet det ikke var godtgjort, at hans handlinger over for sergenteleverne havde haft seksuel karakter, ligesom forholdet ikke kunne karakteriseres som en grov krænkelse, der er omfattet af militær straffelovs § 18.

Eksempel 7 – kørsel uden kørekort på kaserne og i øvelsesterræn

(AUJ sag 2014/000077)

En overkonstabel vedtog en bøde på 8.000 kr. for overtrædelse af færdselsloven og § 27, stk. 1, i militær straffelov ved i forbindelse med tjeneste i syv tilfælde at have ført militære køretøjer på og omkring Aalborg Kaserne og i Finderup Øvelsesterræn, selv om hans kørekort var administrativt inddraget af politiet. Han blev endvidere straffet for at have undladt at oplyse sine overordnede ledere om, at han ikke havde ret til at føre køretøjerne.

Eksempel 8 – kommandokøretøj henstillet uden opsyn

(AUK sag 2014/000268)

En kaptajnløjtnant vedtog en bøde på 1.500 kr. ved at have foranstaltet, at to kommandokøretøjer og to gummibåde efter en øvelse blev henstillet uden opsyn på et forsyningsdepot, selv om såvel køretøjer som både indeholdt vitalt og sensitivt materiel, herunder signalpistoler, termiske kikkerter, natkikkert og pyroteknik, der skal opbevares i henholdsvis våbenkammer og bunker, når det ikke er under opsyn.

Eksempel 9 – undladt standsning for MP adgangskontrol

(AUJ sag 2014/000973)

En oversergent i Søværnet vedtog en bøde på 2.500 kr. ved på Flådestation Frederikshavn at have tilsidesat sin pligt til at standse for militærpolitiets adgangskontrol, idet han som fører af en personbil ved indkørsel til Flådestationen at have kørt venstre om et helleanlæg forbi en bom, der var nede, ligesom han ignorerede et skilt med teksten ”STOP KONTROL”.

Eksempel 10 – falsk klarmelding af fly (AUJ sag 2014/000332)

En flyverspecialist vedtog en bøde på 4.000 kr. ved i sin egenskab af klarmelder på Flyvevåbnets Chal-lenger-fly på Flyvestation Aalborg på forespørgsel fra sin leder i strid med sandheden at have oplyst, at vitale arbejdsopgaver på flyets vinger var udført korrekt, hvilket havde den følge, at flyet var i en tilstand, hvor "Anti-ice-systemet" ikke virkede optimalt og i værste fald under flyvning kunne nødvendiggøre afbrydning af missionen. Det blev anset for en skærpene omstændighed, at der var tale om en grov pligtforsømmelse af betydning for flysikkerheden.

6. Pligtforsømmelse af særlig grov karakter efter § 27, stk. 2.

Der har i beretningsåret været to sager om pligtfor-sømmelse af *særlig* grov karakter efter § 27, stk. 2.

Sag 1 – betinget fængsel for skadeforvoldelse i for-bindelse med leg med signalpistol

Retten i Hillerød, dom af 23. juni 2014.

(AUK sag 2013/000362)

En overkonstabel blev i byretten idømt 20 dages be-tinget fængsel for pligtforsømmelse af særlig grov karakter efter § 27, stk. 2.

Overkonstablen havde i forbindelse med mønstring af våben i Camp Price i Afghanistan leget med en signalpistol, han ikke havde eftersat. I den forbin-delse påvirkede han, da han var opstillet i en duel-lignende situation med sin delingsfører, aftrækkeren og afgav et skud, der ramte delingsføreren i nakken fra 5 meters afstand, hvorved denne faldt omkuld og pådrog sig brandsår i nakken. Det kunne på baggrund af indhentede erklæringer om farligheden lægges til grund, at skudafgivelsen havde været forbundet med potentiel livsfare for delingsføreren, som dog slap uden varige men.

Retten lagde ved strafudmålingen vægt på, at over-konstablen havde handlet i grov kådhed og tilsidesat

helt grundlæggende regler for våbenbetjening. Om-rådet for bødestraf var derfor passeret.

Sag 2 – Vandgennemkørsel med infanterikampkøre-tøj (IKK)

(AUK sag 2013/000226)

En vognkommandør på et infanterikampkøretøj ved-tog den 7. januar 2014 en bøde på 2.500 kr. for overtrædelse af § 27, stk. 2, jf. stk. 1, ved under øvelse i Oksbøl at have tilsidesat reglerne for vand-gennemkørsel med pansret køretøj, hvorved vand-indtrængning i motoren forårsagede skade for ca. 1 mio. kr.

Øvrige bestemmelser i militær straffelov

Der er ikke afgjort sager efter militær straffelov § 27a og §§ 28-38 i beretningsåret.

Sanktioner for overtrædelse af straffeloven

Personfarlig kriminalitet og lignende

Vold efter straffelovens § 244

§ 244. Den, som øver vold mod eller på anden måde angriber en andens legeme, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Der var i beretningsåret to tilfælde, der førte til en strafferetlig sanktion.

Eksempel - Vold på kaserne – betinget fængsel i 30 dage og tillægsbøde

Retten i Aalborg, dom af 24. februar 2014.

(AUJ sag 2013/002255)

En oversergent blev idømt 30 dages betinget fængsel ved på en kaserne at have slået en person i ansigtet med knyttet hånd.

Berigelseskriminalitet

Underslæb

§ 278. For underslæb straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding

1) tilegner sig en fremmed rørlig ting, der er i hans varetægt, uden at forholdet falder ind under § 277,

2) fragår modtagelsen af pengelån eller andet lån til eje eller af en ydelse, for hvilken der skal svares vederlag, 3) uretmæssig forbruger ham betrodde penge, selv om han ikke var forpligtet til at holde disse afsondrede fra sin egen formue.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, omfatter ikke dispositioner over købte genstande, med hensyn til hvilke en sælger har forbeholdt sig ejendomsret, indtil købesummen er betalt.

Der var i beretningsåret et tilfælde af underslæb, som førte til en strafferetlig sanktion.

Salg af udleveret polarjakke på internettet (AUJ sag 2014/000040)

En flyverspecialist vedtog en bøde på 4.000 kr. for overtrædelse af straffelovens § 278 om underslæb og militær straffelov § 27 ved at have sat en af sit militære tjenestested udleveret polarjakke til en værdi af 3.600 kr. til salg på internettet og efterfølgende solgt den for 575 kr.

Mandatsvig

§ 280. For mandatsvig straffes, for så vidt forholdet ikke falder ind under §§ 276-279 a, den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding påfører en anden formuetab

1) ved misbrug af en for ham skabt adgang til at handle med retsvirkning for denne eller

2) ved i et formueanliggende, som det påhviler ham at varetage for den anden, at handle mod dennes tarv.

Der var i beretningsåret et tilfælde af mandatsvig, som førte til en strafferetlig sanktion.

Forsyners indkøb af fotoudstyr på forsvarrets regning Retten i Næstved, dom af 21. januar 2014.

(AUK sag 2011/000023)

En marinespecialist blev idømt 60 dages betinget fængsel for mandatsvig, idet han i perioden 2008-2010 i forbindelse med sin stilling som forsyner ved bl.a. Marinestation Holmen havde bestilt fotoudstyr til en værdi af ca. 43.000 kr., som han herefter afskrev i marinestationens myndighedsbeholdning og tog med hjem til sin private bolig.

Auditøren rejste tiltale i sagen i maj 2011. Sagens behandling i retten har været udsat flere gange som følge af tiltaltes sygdom, hvilket er årsagen til, at sagen først blev afgjort i 2014.

Brugstyveri

§ 293. Den, som uberettiget bruger en ting, der tilhører en anden, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år, medmindre forholdet er omfattet af § 293 a. Under skærpene omstændigheder, navnlig når tingen ikke bringes tilbage efter brugen, kan straffen stige til fængsel i 2 år.
Stk. 2. Den, der uberettiget hindrer en anden i helt eller delvis at råde over ting, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år. Straffen kan stige til fængsel i 2 år, hvor der er tale om overtrædelser af mere systematisk eller organiseret karakter, eller der i øvrigt foreligger særligt skærpene omstændigheder.

Der var i beretningsåret ét tilfælde, der førte til en strafferetlig sanktion.

Uberettiget brug af autoreparationsudstyr

(AUK sag 2013/001363)

En overkonstabel vedtog en bøde på 2.500 kr. for på sin private bopæl uberettiget at have brugt autoreparationsudstyr tilhørende forsvaret, som han havde bortfjernet fra Vordingborg Kaserne.

Brugstyveri af motorkøretøj

§ 293 a. For brugstyveri af motorkøretøj straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder den, der uberettiget bruger et motorkøretøj, der tilhører en anden. Under særligt skærpene omstændigheder, herunder navnlig i gentagelsestilfælde, kan straffen stige til fængsel i 4 år.

Der var i beretningsåret to sager om misbrug af forsvarets motorkøretøjer, der blev afgjort efter straffelovens § 293 a om brugstyveri af motorkøretøj.

Straffen for første gangs brugstyveri af motorkøretøj bør som udgangspunkt fastsættes som en ubetinget fængselsstraf i 14 dage. Det følger af Rigsadvokat Meddelelse nr. 9/2005 om strafpåstanden i sager om overtrædelse af straffeloven. Det er efter lovforarbejderne ikke udelukket, at der kan anvendes betinget dom med vilkår om samfundstjeneste.

Mindre alvorlige tilfælde af misbrug af forsvarets køretøjer er sanktioneret som grov pligtforsømmelse efter militær straffelov § 27. Se herom oven for.

Sag 1 – Brugstyveri af militært køretøj Retten i Aalborg, dom af 28. april 2014.

(AUJ sag 2014/000139)

En konstabel blev idømt 14 dages betinget fængsel samt en tillæggsbøde på 4.000 kr. for brugstyveri af motorkøretøj ved i januar 2014 i forening med en civil medgerningsmand på Aalborg Kaserne uberettiget at have sat sig i besiddelse af et militært køretøj, som de anvendte til privat kørsel. Konstabelen blev endvidere dømt for overtrædelse af militær straffelovs § 27, stk. 1, ved at have påfyldt brændstof på det brugsstjålne køretøj under anvendelse af et tilfældigt medarbejdersnummer for at sløre sin egen identitet.

Sagen mod den civile medgerningsmand blev behandlet sammen med den militære straffesag, jf. militær retsplejelovs § 3, stk. 2. Den civile medgerningsmand blev idømt 14 dages betinget fængsel og en tillæggsbøde på 3.000 kr. for brugstyveri af det militære køretøj.

Sag 2 – Brugstyveri af militært køretøj Retten i Hillerød, dom af 15. oktober 2014.

(AUK sag 2014/001253)

En overkonstabel blev idømt 20 dages betinget fængsel ved i perioden juni-august 2014 i ca. 20 tilfælde at have gjort uberettiget brug af et militært tjenestekøretøj til privat kørsel.

Sanktioner for overtrædelse af færdselsloven

Sanktioner for overtrædelse af færdselsloven

Indledning

Færdselslovsovertrædelser var tidligere den langt hyppigste forseelse inden for de militære straffesager, men antallet af færdselsforseelser har gennem de seneste år generelt været faldende. Antallet er således reduceret fra 382 sanktioner i 2011 til 284 i 2012, 276 i 2013 og 163 sanktioner i 2014.

Flertallet af færdselssagerne vedrører hastigheds-overtrædelser. De øvrige færdselslovsovertrædelser har bl.a. omfattet manglende brug af sikkerhedssele, kørsel med håndholdt mobiltelefon, kørsel uden kørekort og spirituskørsel mv.

Sagerne er fordelt på alle personelgrupper.

De fleste sager kan afgøres med bødeforlæg. Ved sanktionsfastsættelsen følges taksterne i Rigsadvokatens bødekatalog (RM 4/2000 om sanktionspåstande m.v. i færdselssager med senere rettelse). Færdselsforseelser uden for færdselslovens område og i missionsområder kan efter omstændighederne sanktioneres efter militær straffelovs § 27.

Ved lov nr. 184 af 8. marts 2011 om ændring af færdselsloven, blev minimumsbøden for overtrædelsen af færdselsloven forhøjet, og der blev foretaget visse skærper i loven, herunder af reglerne om konfiskation af køretøjer og spirituskørsel. Se herom årsberetningen for 2012.

Hastighedssager

Færdselslovens § 4 og §§ 41 ff.

Hastighedssagerne udgjorde i 2014 54 % af de i alt 163 sanktioner i færdselssager. 26 af sagerne medførte klip i kørekortet.

Auditørerne modtager både hastighedssager fra politiets Automatiske Trafikkontrol (ATK) og fra militærpolitiets hastighedskontrol på kaserner og andre militære områder, men en række af de registrerede sager er ikke omfattet af den militære retspleje, fordi føreren f.eks. er civilt ansat i forsvaret. Disse sager bliver efter en undersøgelse overdraget til politiet og den civile anklagemyndighed til behandling.

Eksempel – betinget førerretsfrakendelse for hastigheds-overtrædelse

(AUK sag 2013/002021)

En konstabel vedtog en tilkendegivelse på 3.500 kr. samt en betinget frakendelse af førerretten for overtrædelse af færdselslovens § 4 ved på motorvejen ved Slagelse at have ført bil med en hastighed mindst 163 km/t, hvilket udgjorde en overskridelse på mere end 25 % af den tilladte hastighed på 130 km/t.

Førerretsfrakendelse for hastigheds-overtrædelser m.v.

Bestemmelserne om betinget og ubetinget frakendelse af førerretten fremgår af færdselslovens §§ 125-126. Førerretten frakendes betinget ved bl.a. hastigheds-overtrædelser med mere end 60 % af den tilladte hastighed. Ved kørsel med busser eller lastbiler med en vægt på over 3500 kg dog allerede ved en overskridelse af den tilladte hastighed på 40 % eller derover.

Ved flere forhold, højere hastigheder eller gentagelse, kan førerretten frakendes ubetinget.

Spirituskørsel

Færdselslovens § 53

Antallet af sager om spirituskørsel og alvorligere færdselssager, der har medført førerretsfrakendelse, er fortsat begrænset. Der var i 2014 to sager om spirituskørsel. En sag medførte en betinget fæng-

selsstraf samt ubetinget frakendelse af kørekortet og en sag medførte en bøde og en betinget frakendelse af førerretten.

Sanktioner for spirituskørsel

Det nuværende bødeniveau er fastlagt ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel m.v.). Det er i bemærkningerne til det pågældende lovforslag forudsat, at spirituskørsel med en promille mellem 0,51 og 2,00 som udgangspunkt skal straffes med en bøde svarende til en måneds nettoløn gange alkoholkoncentrationen i blodet.

Der sker endvidere førerretsfrakendelse. Er alkoholkoncentrationen i førstegangstilfælde mellem 0,51 og 1,20 sker der betinget frakendelse. Er den 1,21 promille eller derover, frakendes førerretten for tre år. I gentagelsestilfælde er perioden længere. Der kan herved henvises til Rigsadvokatens Meddelelse nr. 4/2000 med senere ændringer.

Sag 1 – betinget fængsel for spirituskørsel samt overtrædelse af militær straffelov § 20 mv.

Retten i Viborg, dom af 20. januar 2014.

(AU sag 2013/001290)

En flyverspecialist blev idømt 20 dages betinget fængsel, en bøde på 14.000 kr. samt frakendelse af førerretten i tre år for at have ført personbil med en alkoholkoncentration i blodet på mindst 2,18 promille.

Han blev endvidere dømt for overtrædelse af militær straffelovs §§ 20, 21 og 24 ved forud for spirituskørslen at have varetaget vagttjeneste på Flyvestation Karup med en alkoholpromille på mindst 2,8, hvilket medførte, at han faldt i søvn på gulvet i vagtlokalet og ikke kunne kontaktes, hvorfor han blev udtaget af vagttjenesten.

Sag 2 – bøde på 8.500 kr. for spirituskørsel

(AUJ sag 2014/00000876)

En overkonstabel vedtog en bøde på 8.500 kr. samt en betinget frakendelse af førerretten i 3 år ved på

en kaserne at have ført personbil med en alkoholpromille på mindst 0,69.

Andre overtrædelser af færdselsloven

Eksempel 1 – Kørsel uden at have erhvervet kørekort

Retten i Glostrup, dom af 29. juli 2014.

(AUK sag 2014/001052)

En oversergent blev idømt en bøde på 7.000 kr. for overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1, ved i juni 2014 på Garderkasernen i Høvelte at have ført personbil, selvom han ikke havde generhvervet førerretten efter en ubetinget frakendelse, der udløb i april 2014.

Eksempel 2 – Ulovlig overhaling mv. i militært køretøj

Retten i Glostrup, 24. juni 2014

(AUK 2014/000152)

En orlogskaptajn og tidligere militær bilinspektør vedtog i retten en bøde på 7.000 kr. for overtrædelse af færdselsloven ved under kørsel i et militært køretøj på en motorvej at have påkørt en civil bilist i forbindelse med et vognbaneskift fra 1. til 2. vognbane og for at have nægtet at oplyse navn efter uheldet. Overtrædelserne medførte endvidere et klip i kørekortet.

Eksempel 3 – kørsel på kaserne i personbil, der ikke var indregistreret og ansvarsforsikret

(AUJ sag 2014/000404)

En oversergent vedtog en bøde på 2.000 kr. for overtrædelse af færdselsloven og lov om registrering af køretøjer ved på Skive Kaserne at have ført en personbil, der ikke var registreret i køretøjsregisteret, ligesom der ikke var tegnet ansvarsforsikring for køretøjet.

Eksempel 4 – kørsel med militært køretøj i uforsvarlig stand mv.

AUK sag 2014/000938 og 940)

En konstabel vedtog en bøde på 4.000 kr. for at have ført et militært køretøj, selv om køretøjet ikke var i forsvarlig stand, idet køretøjets bagbremser var blokeret, og med en elektronisk skydeskive af metal uforsvarligt anbragt på køretøjets tag.

Eksempel 5 – kørsel med militært køretøj uden førerret.

(AUK sag 2014/001349)

En kaptajn førte et militært køretøj på motorvej E20, selvom hans førerret var administrativt inddraget. Han vedtog en bøde på 7.000 kr. for overtrædelse af færdselslovens § 56, stk. 1.

Sanktioner for overtrædelse af den øvrige strafbelagte lovgivning

Indledning

Militære straffesager vedrørende overtrædelser af den øvrige (civile) strafbelagte lovgivning er mindre hyppige.

Ved vurdering af sanktionspåstanden følges praksis i civile straffesager, herunder Rigsadvokatens bødetakster i det omfang, der er udfærdiget sådanne på området.

Der er i 2014 udmålt sanktioner i ni sager om overtrædelse af den øvrige strafbelagte lovgivning, herunder sager om overtrædelse af våbenloven, arbejds miljøloven og dopingloven.

Våbenlovgivningen Fyrværkerilovgivningen

Ved vurdering af sanktionspåstanden i sager om våben, herunder knive, følges praksis i civile straffesager. Rigsadvokaten har i Meddelelse nr. 6/2005 med senere ændringer fastlagt niveauet for sanktionspåstande i våbensager, herunder for hvornår der skal nedlægges påstand om fængselsstraf. Meddelelsen revideres i takt med ændringerne af straffeloven og våbenloven.

Ved lov nr. 733 af 25. juni 2014 (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.) er straffen for besiddelse af knive og skydevåben på offentligt tilgængeligt sted skærpet. Loven trådte i kraft den 1. juli 2014. Ved loven er der indsat et stk. 3 i straffelovens § 192 a, hvorefter det ved fastsættelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben efter straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, skal indgå som en skærpene omstændighed, at skydevåbnet besiddes på et offentligt tilgængeligt sted. Straffen skærpes yderligere, hvis der samtidig besiddes ammunition til skydevåbnet.

Ved loven skete der samtidig en skærpelse i våbenloven af straffen i tredjegangstilfælde eller derover for ulovlig besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder.

Sanktionspåstande i knivsager

Det følger af Rigsadvokatens Meddelelse nr. 6/2005, at førstegangstilfælde af overtrædelse af knivforbuddet som udgangspunkt straffes med en bøde på 3.000 – 5.000 kr. Såfremt der foreligger skærpene omstændigheder, f. eks. fordi personen har båret kniven i nattetimerne på et diskotek eller værtshus, er straffen i 1. gangstilfælde som udgangspunkt syv dages ubetinget fængsel.

Forsvarskommando bestemmelse for bæring af knive og øvrige blankvåben i Forsvaret (FKOBST 642-0)

FKO BST 642-0 indeholder begrænsninger for militært personel, der går videre end våbenlovgivningen. Det vil derfor i visse tilfælde tillige kunne være relevant at bringe f.eks. militær straffelovs § 27 om pligtforsømmelser i anvendelse. Et eksempel vil kunne være militært personels besiddelse i tjenesten af en privat kniv med en bladlængde på mere end syv cm. Her vil man ikke kunne udelukke, at en sådan anvendelse vil kunne være lovlig i våbenlovens forstand efter reglen om anerkendelsesværdigt formål, men vil samtidigt kunne være en overtrædelse af FKO BST 642-0 og dermed en pligtforsømmelse, der afhængigt af forholdets nærmere karakter vil kunne være tilstrækkelig grov til at være omfattet af militær straffelovs § 27.

Ved Justitsministeriets cirkulære nr. 9024 af 15. januar 2013 om våben og ammunition, § 12, stk. 2, er der åbnet mulighed for, at politiet kan meddele tilladelse til ansatte i forsvaret og hjemmeværnet med henblik på, at blankvåben, der er omfattet af våbenbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 1, bæres som en del af de pågældendes militære uniform ved private arrangementer som f.eks. bryllupper og begravelser.

Forsvarskommandoen har på denne baggrund ajourført FBOBST 642-0 for besiddelse af knive og øvrige blankvåben i forsvaret i februar 2013.

Våbenloven og Forsvarskommandoens bestemmelse for bæring af knive og øvrige blankvåben i forsvaret (FKOBST 642-0) er nærmere behandlet i årsberetningen for 2012, 2011 og 2010.

Hjemtagelse af våben, ammunition m.v.

Militært personel, der har hjemtaget genstande omfattet af våbenloven, f.eks. efter endt øvelse, vil – foruden et strafansvar efter våbenloven – normalt også skulle drages til ansvar for grov pligtforsømmelse efter militær straffelov § 27, jf. det militære bestemmelsesgrundlag.

Opbevares genstandene derimod midlertidigt f.eks. på den pågældendes værelse i et militært etablissement, vil vedkommende normalt blive draget til ansvar for overtrædelse af militær straffelov. Tilsvarende gælder genstande, der er omfattet af fyrværkeriloven.

Hjemtagelse af effekter kan efter omstændighederne henføres under straffeloven, hvor betingelserne for at rejse tiltale for berigelseskriminalitet, f.eks. tyveri fra arbejdsplads, er til stede.

Der har i beretningsåret været seks sager vedrørende overtrædelse af våbenlovgivningen.

Eksempel 1 – Besiddelse af énhåndsbetjent foldekniv

(AUK sag 2014/000873)

En overkonstabel vedtog en bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af våbenloven og våbenbekendtgørelsen ved i Korsør på offentligt tilgængeligt sted og uden anerkendelsesværdigt formål at have været i besiddelse af en énhåndsbetjent foldekniv.

Eksempel 2 – Besiddelse af ulovlig kniv

(AUJ sag 2014/001496)

En oversergent vedtog en bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af våbenloven ved på en rasteplads i Karup uden politiets tilladelse og uden anerkendelsesværdigt formål at have været i besiddelse af en énhåndsbetjent foldekniv, der kan fastlåses i udfoldet position.

Eksempel 3 – Besiddelse i lufthavn af skarpe patroner og røghåndbombe M/93

(AUK sag 2014/000569)

En konstabelev blev i Bornholms Lufthavn i sin oppakning fundet i besiddelse af to skarpe patroner og en røghåndbombe. Han vedtog en bøde på 2.000 kr. for overtrædelse af våbenloven og fyrværkeriloven.

Eksempel 4 – Opbevaring af privat skytteforeningspistol på kaserne

(AUK sag 2014/000712)

En seniorsergent vedtog en bøde på 3.000 kr. for overtrædelse af våbenbekendtgørelsen ved på Antvorskov Kaserne at have opbevaret sin private skytteforeningspistol i et arkivskab, der ikke var godkendt til våbenopbevaring.

Arbejds miljøloven

Ved vurdering af sanktionspåstanden følges praksis i civile straffesager. Rigsadvokaten har i Meddelelse nr. 8/2006 med senere ændringer vejledt om behandlingen af sager om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, herunder straffene for arbejdsgivere og ansatte.

I praksis er udgangspunktet ved overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen en bødestraf, der gradueres efter sagens karakter og grovhed.

Arbejdstilsynet afgiver i disse sager en indstilling om en relevant sanktion for den konkrete overtrædelse

af arbejdsmiljølovgivningen, der i almindelighed følges.

Alvorlig tilskadecomst i forbindelse med saluting med kanon – bøde 80.000 kr.

(AUK sag 2013/002282)

Forsvarschefens repræsentant vedtog den 3. juli 2014 en bøde på 80.000 kr. i anledning af arbejdsulykken på Kronborg den 11. juni 2013, hvor en soldat pådrog sig forbrændinger og læsioner i forbindelse med affyring af kanonsalut, idet en krudtladning utilsigtet gik af, hvorved soldaten fald ned fra en bastion.

Arbejdstilsynets lagde i sin tiltaleindstilling vægt på, at arbejdet ikke blev planlagt og udført sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt og bemærkede, at den pågældende type arbejde indebærer en høj risiko for arbejdsulykker, hvorfor kravene til planlægning af arbejdet er høje.

Sagen er omtalt i beretningen for 2013.

Dopingloven

Ved vurdering af sanktionspåstanden følges praksis i civile straffesager. Rigsadvokaten har i Meddelelse nr. 3/2007 med senere ændringer fastlagt niveauet for sanktionspåstande mv. i dopingsager.

Forhøjet strafferamme for grov dopingkriminalitet

Ved lov nr. 1620 af 26. december 2013 er der i straffelovens § 191a indsat en skærpet strafferamme på op til 6 års fængsel for visse tilfælde af grov dopingkriminalitet, hvilket er en markant skærpelse i forhold til den tidligere strafferamme på op til 2 års fængsel.

Den skærpede strafferamme finder anvendelse, når der er tale om overdragelse af dopingmidler til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder.

Gennemgang af dopingsager

Sanktioner for overtrædelse af lov om forbud mod visse dopingmidler udmåles efter Rigsadvokat Meddelelser nr. 3/2007 om sanktionspåstande i dopingsager.

I forbindelse med det ovennævnte lovforslag om strafskærpelse i sager om grov doping kriminalitet (december 2013) er der foretaget en gennemgang af militære straffesager om overtrædelse af dopingloven siden lovreformen.

Undersøgelsen viste, at der havde foreligget 10 sager siden 2008. De fleste sager vedrørte forhold begået på forskellige militære tjenestesteder indenlands. En enkelt sag vedrørte om indsmugling af dopingstoffer fra Afghanistan. De fleste af bøderne lå mellem 750 kr. og 2.500 kr. I en sag blev der udmålt en bøde på 10.500 kr.

Der blev i 2014 afgjort en enkelt sag om overtrædelse af dopingloven.

Bøde på 4.500 kr. for besiddelse af anabolske steroider under udsendelse

(AUK sag 2013/001183)

En overkonstabel vedtog en bøde på 4.500 kr. for under udsendelse til Afghanistan i Camp Bastion at have været i besiddelse 258 piller indeholdende anabolske steroider. Bøden omfattede endvidere en overtrædelse af våbenloven, idet han på sin bopæl fandtes at være i besiddelse af 6 skarpe patroner og 269 løsskudpatroner.

Eksempler på sager afsluttet uden tiltale samt frifindende domme

Afslutningen af en straffesag uden tiltale kan efter retsplejelovens regler ske ved afvisning af anmeldelsen, indstilling af efterforskningen eller ved påtaleopgivelse efter de nedenfor angivne bestemmelser.

Afvisning af anmeldelsen (§ 749, stk. 1)
Indstilling af efterforskningen (§ 749, stk.2)

Er der sket sigtelse kan sagen helt eller delvis afsluttes ved påtaleopgivelse,

- hvis sigtelsen har vist sig grundløs (§ 721, stk. 1, nr. 1),
- på bevisets stilling (§ 721, stk. 1, nr. 2) eller
- i særlige tilfælde på grund af et uforholdsmæssigt ressourceforbrug (§ 721, stk. 1, nr. 3).

I dette afsnit omtales eksempler på sager, som i 2014 er afsluttet uden en strafferetlig sanktion. Endvidere omtales sager, hvor den tiltalte i retten er frifundet for tiltalen.

Indstilling af efterforskningen efter retsplejelovens § 749, stk. 2

Er der ikke grundlag for at fortsætte en påbegyndt efterforskning, kan efterforskningen indstilles efter retsplejelovens § 749, stk. 2, hvis der ikke har været rejst sigtelse i sagen.

Eksempel – "HESK-sagen"

(AUK sag 2013/002215)

Den 28. marts 2014 indstillede AUK efterforskningen i sagen, hvor en række myndigheder og medier den 9. december 2013 havde modtaget et anonymt brev fra en person, der anførte at være tidligere værnepligtig ved Gardehusarregimentets Hesteskadron (HESK). Pågældende opregnede i sit brev 27 punkter under overskriften "umenneskelige og ulovlige aktiviteter". De nævnte episoder skulle have fundet sted på det værnepligtshold, der startede primo februar 2012.

Auditøren i København indledte i den anledning en undersøgelse med henblik på at klarlægge, hvorvidt

de 27 episoder havde fundet sted, og om der i givet fald var grundlag for at indlede militære straffesager mod overordnede eller sideordnede.

I forbindelse med undersøgelsen blev et stort antal værnepligtige og befalingsmænd med tilknytning til det pågældende værnepligtshold afhørt. Det kunne lægges til grund, at stort set samtlige de 27 beskrevne episoder havde fundet sted – de havde blot haft en anden og langt mindre alvorlig karakter. Herved var militær straffelovs grovhedskriterium ikke opfyldt for en del af de beskrevne forhold, mens der i relation til en række andre af episoderne slet ikke var grundlag for at antage, at der skulle være handlet i strid med reglerne.

På baggrund af efterforskningen blev der alene fundet grundlag for at foretage sigtelse i ét forhold vedrørende et ulovligt pålagt disciplinarmiddel. Se herom sag 2014/000137 ovenfor.

Påtaleopgivelse efter retsplejelovens § 721, stk. 1

Har der i forbindelse med efterforskningen været rejst sigtelse i sagen, og er der efter afslutning af efterforskningen ikke grundlag for at rejse tiltale, kan påtale opgives efter retsplejelovens § 721.

I hovedparten af sagerne sker påtaleopgivelsen på *bevisets* stilling efter retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2.

Eksempel 1 – Kørsel uden sikkerhedssele

(AUK sag 2014/000389)

En konstabel var sigtet for overtrædelse af færdselslovens § 80, stk. 1, ved at have ført et militært køretøj uden at have anlagt sikkerhedssele. Auditøren opgav imidlertid påtale i sagen, idet det ikke ud fra den foretagne efterforskning var muligt entydigt at fastslå, hvorvidt den pågældende havde anvendt sele.

Frifindelse

Der var i beretningsåret fire sager, der endte med frifindelse for den rejste tiltale.

Tidligere officer blev frifundet for grov pligtforsømmelse ("dummebødesagen")

Østre Landsret dom af 8. oktober 2014.

(AUK sag 2011/000129)

Tiltalte, der var kompagnichef for C-COY, ISAF hold 10, Afghanistan, var oprindeligt tiltalt for pligtforsømmelse af særlig grov karakter under væbnet konflikt ved at have oprettet en ulovlig bødekasse, hvortil de udsendte soldater kunne betale 200 USD for at undgå indberetning af strafbare eller disciplinære forhold i det officielle system.

Retten i Hillerød idømte den 3. juli 2012 tiltalte en bøde på 8.000 kr., idet retten – efter vidneforklaringerne for retten – alene fandt det bevist, at tiltalte havde accepteret og opfordret til, at der i nogle få tilfælde blev betalt en bod for mindre forseelser.

Østre Landsret statuerede imidlertid, at allerede fordi, der ikke kunne antages at gælde en indberetningspligt, kunne der ikke blive tale om pligtforsømmelse. Der blev herved ikke taget stilling til, hvorvidt man som kompagnichef kan acceptere eller opfordre til, at der betales 200 USD til en kompagnikasse selv for mindre forseelser (primært utilsigtede skud).

Det var auditørens hovedanbringende, at man som kompagnichef kun har tre muligheder, hvis man ønsker at påtale et forhold: 1) reprimande/irettesættelse, 2) disciplinarsag eller 3) straffesag. Enhver anden sanktionering – indberetningspligt eller ej – udgør grov pligtforsømmelse, idet det er undergravende i forhold til det officielle system.

Tiltalte blev endvidere frifundet for grov pligtforsømmelse ved at have besiddet fem knive, herunder en énhåndsbetjent foldekniv, i strid med FKOBST 642-0, idet landsretten ikke fandt, at overtrædelsen af bestemmelsesgrundlaget udgjorde en tilstrækkelig grov overtrædelse. Det bemærkes, at byretten

afgjorde knivforholdet med et strafbortfald, og at auditøren under ankesagen alene påstod besiddelsen af den énhåndsbetjente foldekniv henført under MSL § 27, stk. 1.

Frifundet for spiritusindtagelse på Kreta Retten i Hjørring, dom af 27. oktober 2014.

(AUK sag 2014/001037)

En marinespecialist blev frifundet for overtrædelse af militær straffelov § 20. Pågældende, der gjorde tjeneste på Esbern Snare (OPRECSYR), var tiltalt for – under havneophold på Kreta den 14. juni 2014 – at være mødt til tjeneste i en tilstand, hvor han som følge af forudgående indtagelse af alkohol ikke var i stand til at varetage sin tjeneste på fuldt forsvarlig måde.

Retten fandt det imidlertid betænkeligt at lægge til grund, at tiltaltes tilstand var omfattet af bestemmelsen, idet den målte promille (udåndingsprøver med promille på først 0,43 og siden 0,37) sammenholdt med vidneforklaringerne fra bl.a. vagtassistenten og skibets MP ikke i tilstrækkelig grad godtgjorde, at tiltalte ikke kunne varetage sin tjeneste som dæksvagt. Retten fandt endvidere ikke grundlag for at tilsidesætte tiltaltes forklaring om, at han umiddelbart efter udåndingsprøven blev sat til at udføre opgaver, der indebar betjening af en kran.

Auditøren tilskrev den 12. november 2014 Marinestaben med orientering om dommen og opfordring til, at Marinestaben medvirker til at sikre, at alle ombord på Søværnets skibe er informeret om, hvilke regler der gælder i forbindelse med indtagelse af alkohol.

Frifindelse i sag om brug af sikkerhedssele Retten i Herning, dom af 6. november 2014.

(AUJ sag 2014/0000799)

En flyverspecialist var tiltalt for overtrædelse af færdselslovens § 80, stk. 1, ved at have ført et militært køretøj i et militært skydeterræn uden at have anlagt sikkerhedssele.

Tiltalte erkendte i retten de faktiske forhold og forklarede bl.a., at der var tale om kørsel med værnepligtige med en hastighed på højst 40 km/t, og at der blev foretaget skarpskydning den pågældende dag, hvorfor der var skilte ind til militærområdet, der viste, at civile ikke måtte færdes på området.

Retten lagde til grund, at der var tale om kørsel på en vejstrækning, der på dagen for kørslen var afspærret for civil kørsel, og at kørslen skete med højst 40 km/t. Retten fandt herefter, at pligten efter færdselsloven til at anvende sikkerhedssele ikke fandt anvendelse, idet der var tale om forsvarets personel og kørsel med lav hastighed i øvelsesområde, hvorfor tiltalte frifandtes efter bekendtgørelse om brug af sikkerhedssele m.v. § 1, stk. 1, nr. 6.

Frifindelse for databedrageri i forbindelse med godkendelse af udbetalt merarbejde ("Stettin-sagen")

Retten i Glostrup, dom af 1. maj 2014.

(AUK sag 2013/001364 & 2013/001842)

En tidligere regnskabsfører og dennes assistent var tiltalt for databedrageri efter straffelovens § 279a ved at have misbrugt koder i DeMars til at godkende udbetaling af merarbejde.

Retten lagde til grund, at de tiltalte i forening havde godkendt eget merarbejde til udbetaling i strid med interne regler og uden chefens godkendelse, men henset til, at merarbejdet rent faktisk måtte antages at være udført, fandt retten ikke, at der var tale om "uberettiget vinding" i straffelovens forstand, hvorfor retten frifandt de tiltalte for databedrageri.

Retten fandt det ikke muligt at henføre forholdet under militær straffelovs § 27, idet forældelse var indtrådt.

Regnskabsføreren blev idømt en bøde på 1.000 kr. for grov pligtforsømmelse efter militær straffelovs § 27, stk. 1, ved i et andet forhold at have udfærdiget et bilag med falske oplysninger.

Undersøgelser i arbejdsskadesager mv.

Undersøgelser af hændelser, hvor personer er afgået ved døden eller er kommet alvorligt til skade i tjenesten mv.

Den militære anklagemyndighed indleder rutinemæssigt en undersøgelse, når dansk militært personel afgår ved døden eller kommer alvorligt til skade i tjenesten. Der foretages i hvert enkelt tilfælde en individuel undersøgelse, der har til formål at fastslå eller udelukke, om der er begået et strafbart forhold. Den militære retsplejelov, retsplejeloven og sundhedsloven m.fl. finder anvendelse i disse sager.

Det følger af Forsvarsministeriets Cirkulæreskrivelse af 30. juni 2014 om behandling af erstatningsager i Forsvaret, at Forsvarets Auditørkorps skal underrettes snarest muligt, hvis en ansat afgår ved døden. Det gælder også, hvis en ansat pådrager sig alvorlig personskade, dvs. hvor der er fare for liv og førlighed, herunder fare for varigt mén.

Forsvarets Auditørkorps underrettes endvidere om en arbejdsskade i andre tilfælde end de anførte efter retningslinjerne i Kundgørelse for Forsvaret (KFF) B. 3-5, Forsvarsministeriets cirkulære af 27. april 1994 om underretning af Forsvarets Auditørkorps i arbejdsskadesager. Forsvarets Auditørkorps har til opgave at foretage bevissikring i erstatningsager.

Det følger i øvrigt af Den Europæiske Menneskerettigheds Konventions artikel 2 om retten til liv, at der må kræves en uafhængig undersøgelse af omstændighederne omkring soldaters mistænkelige dødsfald i tjenesten, og at de personer, der foretager undersøgelsen, bør være uafhængige af de implicerede i hændelsen. Europarådets Rekommandation om menneskerettigheder inden for de væbnede styrker er nærmere omtalt i Årsberetningen for 2010, side 66.

Undersøgelser vedrørende dræbte og tilskadekomne danske soldater er nærmere beskrevet i udgivelsen "Den Militære Retsplejeordning", som kan findes på den militære anklagemyndigheds hjemmeside.

Undersøgelser i 2014

Eksempel 1 – artillerist såret i forbindelse ulykke med salut-kanon ("Kronborg-sagen")

(AUK sag 2013/002282)

Forsvarschefens repræsentant vedtog den 3. juli 2014 en bøde på 80.000 kr. i anledning af arbejdsulykken på Kronborg den 11. juni 2013, hvor en soldat pådrog sig forbrændinger og læsioner i forbindelse med affyring af kanonsalut, idet en krudtladning utilsigtet gik af, hvorved soldaten faldt ned fra en bastion.

Sagen er omtalt oven for og i Årsberetning 2013.

Eksempel 2 – dødsfald i Afghanistan

(AUK sag 2014/001708)

Den 31. oktober 2014 modtog auditøren indberetning om, at en dansk oberstløjtnant var afgået ved døden på det amerikanske militærhospital i Bagram, Afghanistan. Eftersom oberstløjtnanten uden ydre påvirkninger pludselig var blevet ramt af flere blodpropper i hjertet i umiddelbar forlængelse af, han havde indtaget sin morgenmad i Kabul International Airport (KAIA), blev der ikke indledt nogen egentlig undersøgelse af forløbet, hvorfor auditøren indstillede efterforskningen efter retsplejelovens § 749, stk. 2.

Efterforskning af sager i internationale missionsområder

Indledning

En række af de sager, som Forsvarets Auditørkorps undersøger, vedrører handlinger foretaget i de internationale missionsområder, hvor danske styrker er indsat. Karakteren og antallet af de internationale sager hænger derfor sammen med, hvilke internationale missioner de danske styrker deltager i.

I nogle af de internationale sager foretager auditørkorpset udrykning til de konkrete missionsområder i forbindelse med efterforskningen. Det beror dog altid på en konkret vurdering af sagens karakter, hvorvidt auditøren beslutter at sende auditørpersonel til missionsområdet.

Generalauditørens interne retningslinjer for i hvilken type af sager, der som udgangspunkt normalt foretages udrykning, fremgår nærmere af Generalauditør Meddelelse 5/2007.

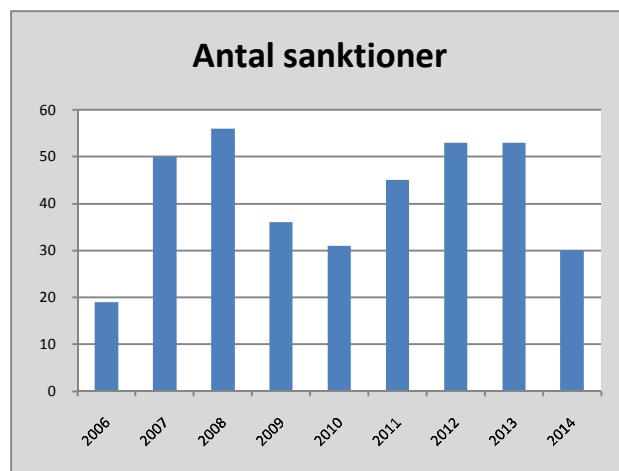
Der har ikke været foretaget udrykning til missionsområderne i 2014.

Den militære anklagemyndigheds efterforskning i de internationale missionsområder er nærmere beskrevet i udgivelsen "Den Militære Retsplejeordning".

Særligt om sager ved de udsendte styrker mv. i 2014

Der er i beretningsåret registreret 29 sanktioner ved de udsendte styrker. Der er således et fald i antallet af sanktioner ved de udsendte styrker.

Størstedelen af sanktionerne for de udsendte styrker i 2014 vedrørte overtrædelse af den militære straffelov § 27, stk. 1, grov pligtforsømmelse. Herunder har hovedparten af sanktionerne vedrørt pligtforsømmelse begået af personel udsendt til Afghanistan ved i lejren at have efterladt tjenestevåben frit tilgængeligt og uden opsyn, pligtforsømmelse ved tilsidesættelse af sikkerhedsregler i forbindelse med våbenhåndtering samt færdselsrelaterede forhold. Hertil kommer flere sager om beruselse i forbindelse med tjenesten.

Figur 6. Udviklingen i antallet af sanktioner for forhold i de udsendte styrker 2006-2014.

Udvalgte eksempler på sager fra de internationale missioner er omtalt nedenfor under de enkelte missionsområder.

Indberetninger om mulige overgreb begået af andre landes myndigheder og mulig urigtig rapportering i forbindelse med tilbageholdte

Under tjeneste i missionsområder kan danske soldater blive vidner til overtrædelser af den humanitære folkeret eller andre ulovligheder, som begås af allierede styrker eller af modpartens styrker.

Danske soldater har i de senere år i henhold til bl.a. Forsvarskommandoens direktiv 005-1 om forbud mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf haft en udvidet pligt til om muligt at gribe ind overfor, og under alle omstændigheder ad kommandovejen at melde om alle overtrædelser af f.eks. den humanitære folkeret, som observeres i forbindelse med tjenesten. Men også før implementeringen af direktivet i 2004 var danske soldater forpligtede til at melde om sådanne overgreb.

Sagen om "Operation Green Desert" (AUK sag 2012/001983)

Auditøren i København indstillede den 13. januar 2014 efterforskningen i sagen om operation "Green Desert".

Der kan herom henvises til beretningen for 2013.

Missionsområde Afghanistan (ISAF)

Den militære anklagemyndighed har i forbindelse med danske styrkers udsendelse til Afghanistan siden 2002 undersøgt en lang række sager om særlige hændelser i dette missionsområde, hvor efterforskningen ofte er foregået under meget vanskelige forhold og har indebåret en række store praktiske udfordringer for efterforskningsarbejdet. Der kan herom nærmere henvises til udgivelsen "Den Militære Retsplejeordning", der bl.a. behandler den militære anklagemyndigheds efterforskning i missionsområderne og bestemmelserne i militær straffelov om væbnet konflikt.

Der har i beretningsåret ikke været iværksat undersøgelse af hændelser, hvor der har været mistanke om civile tab som følge af kamphandlinger, hvori danske styrker har deltaget.

Undersøgelse af sager vedrørende mulig overtrædelse af reglerne i den humanitære folkeret

Der har ikke i 2014 været iværksat undersøgelser af hændelser af denne karakter.

Der kan herom henvises til tidligere årsberetninger.

Sager om våbenhåndtering

I beretningsåret har hovedparten af sanktionerne ved de udsendte styrker i Afghanistan vedrørt våbenhåndtering, herunder navnlig tjenestevåben, der er efterladt frit tilgængeligt og uden opsyn. Sager af denne karakter afgøres i henhold til domspraksis i typetilfælde med en bøde på 3.000 kr.

Efterladt gevær uden opsyn

Retten i Glostrups dom af 15. juli 2014

(AUK sag 2014/000719)

En konstabel blev idømt en bøde på 3.500 kr. for i Camp Dannevirke i Afghanistan at have efterladt sit gevær uden opsyn. Der henvises uddybende til afsnittet ovenfor vedrørende militær straffelov § 27.

Utilsigtet skudafgivelse

Skadeforvoldelse i forbindelse med leg med pistol

Retten i Hillerøds dom af 23. juni 2014

(AUK sag 2013/000362)

En overkonstabel blev idømt 20 dages betinget fængsel for pligtforsømmelse af særlig grov karakter efter § 27, stk. 2, ved i Camp Price i Afghanistan at have afgivet skud i forbindelse med leg med en signalpistol. Sagen er uddybende beskrevet ovenfor i afsnittet om pligtforsømmelser af særlig grov karakter efter § 27, stk. 2.

Der henvises endvidere til afsnittet ovenfor vedrørende § 27, stk. 1, hvor der er beskrevet yderligere sager vedrørende utilsigtet skudafgivelse i Afghanistan.

Øvrige sager fra Afghanistan

Eksempel 1 – kørsel uden sikkerhedssele

(AUK sag 2014/000310)

En overkonstabel vedtog en bøde på 1.500 kr. for overtrædelse af militær straffelovs § 27, jf. HOKBST

910-005, ved i Camp Bastion, i Helmand i Afghanistan, at have ført et militært køretøj uden brug af sikkerhedssele.

Eksempel 2 – besiddelse af anabolske steroider i Afghanistan.

(AUK sag 2013/0011839)

Der henvises uddybende til afsnittet vedrørende dopingloven.

Det Danske Maritime Bidrag til NATO's Operation Ocean Shield og Operation Removal of Chemical Agents from Syria (OPRECSYR)

Kilde: Søværnets Operative Kommando

Søværnet har også i 2014 bidraget til NATO's Operation Ocean Shield, der løser anti-pirateri opgaver i farvandet ud for Afrikas horn.

Søværnet har endvidere bidraget til FN's og OPCW's mission i Syrien med henblik på at sikre destruktion af det syriske kemiske våbenprogram inden for rammerne af FN's sikkerhedsråds resolution 2118 af 27. september 2013 (Folketingsbeslutning B 29, FT 2013-14).

Der har i beretningsåret været nogle få sager fra Søværnets operation i Syrien. Disse sager har hovedsageligt omhandlet beruselse i tjenesten. Der

henvises til afsnittet om militær straffelov § 20 samt afsnittet vedrørende frifindende domme.

Øvrige sager udland

Dette afsnit omhandler eksempler på forhold begået af militært personel under anden udstationering i udlandet, eksempelvis ved internationale militære hovedkvarterer eller under internationale øvelser.

Eksempel 1 – undladt at efterkomme ordre om at gå til køjs

(AUK sag 2014/001686)

En marineoverkonstabel vedtog en bøde ved ombord på fregatten Peter Willemoes, der lå til kaj i England, bl.a. at have undladt at efterkomme vagtens ordre om at gå til køjs. Sagen er nærmere beskrevet under afsnittet vedrørende overtrædelser af militær straffelovs § 11.

Eksempel 2 – beruselse i tjenesten

(AUJ sag 2013/002231)

En marineoverkonstabel vedtog en bøde ved bl.a. i forbindelse med tjeneste i Sverige at have forstyrret den offentlige orden. Sagen er nærmere beskrevet under afsnittet vedrørende overtrædelse af militær straffelovs § 23.

Supplerende oplysninger om sager omtalt i tidligere beretninger

Sager behandlet i Årsberetningen 2011

Anke i "Dummebøde-sagen"

Østre Landsrets dom af 28. oktober 2014.

(AUK sag 2011/000129)

"Dummebødesagen", der tidligere er omtalt i årsberetningerne for 2011, 2012 og 2013, er nærmere behandlet ovenfor under afsnittet "Eksempler på sager afsluttet uden tiltale samt frifindende domme".

Sager behandlet i Årsberetningen 2013

Sagen om oversergents upassende adfærd over for sergentelever ved afslutningsfest

Retten i Sønderborg, dom af 2. april 2014.

(AUJ sag 2013/002153)

Sagen er omtalt i årsberetningen for 2013, side 8. Sagen blev afsluttet i 2014 ved Retten i Sønderborgs dom af 2. april 2014, der er nærmere beskrevet ovenfor i afsnittet vedrørende militær straffelovs § 27.

"HESK-sagen" – anonym henvendelse vedrørende krænkende adfærd ved Garderhusarregimentet

(AUK sag 2013/002215)

Sagen, der er omtalt i årsberetningen for 2013, side 8, er nærmere omtalt ovenfor i afsnittet "Eksempler på sager afsluttet uden tiltale samt frifindende domme".

"Kronborg-sagen" – alvorlig tilskadekomst i forbindelse med salutering med kanon

(AUK sag 2013/002282)

Sagen blev afsluttet i 2014. Der henvises til afsnittet "Sanktioner for overtrædelse af den øvrige strafbelagte lovgivning".

"Signalpistol-sagen" – betinget fængsel for skadeforvoldelse i forbindelse med leg med signalpistol

(AUK sag 2013/000362)

Sagen er omtalt i årsberetningen for 2013. Sagen er nærmere omtalt ovenfor i afsnittet vedrørende pligtforsømmelser af særlig grov karakter efter militær straffelovs § 27, stk. 2.

"Stettin-sagen" – frifindelse for databedrageri i forbindelse med godkendelse af udbetalt merarbejde

(AUK sag 2013/001364 og 1842)

Sagen, som var omtalt i årsberetningen for 2013, blev afsluttet i 2014 og er nærmere behandlet ovenfor i afsnittet "Eksempler på sager afsluttet uden tiltale samt frifindende domme".

Den militærjuridiske rådgiverordning i forsvaret og humanitær folkeret m.v.

Artikel 82

Juridiske rådgivere i de væbnede styrker

De Høje Kontraherende Parter skal til enhver tid, og de stridende Parter under en væbnet konflikt, sikre, at juridiske rådgivere er til rådighed, når det er nødvendigt, med henblik på at vejlede militære ledere på passende niveau vedrørende anvendelsen af Konventionerne og denne Protokol og vedrørende den behørigt instruksede, der skal gives de væbnede styrker om dette spørgsmål

Tillægsprotokol I af 18. juni 1977 til Genèvekonventionerne af 12. august 1949 vedr. beskyttelsen af ofre i internationale væbnede konflikter:

Indledning

Efter artikel 82 i Tillægsprotokol I til Genèvekonventionerne skal juridiske rådgivere være til rådighed med henblik på at vejlede militære chefer på passende niveau vedrørende anvendelsen af krigens folkeret og den instruktion, som de væbnede styrker skal have herom.

Ved Danmarks ratifikation af Tillægsprotokollen i 1982 blev ansvaret for denne rådgivning i første omgang pålagt Forsvarets Auditørkorps. Siden 1997 har forsvaret imidlertid haft en gruppe af særligt uddannede militære juridiske rådgivere (MJUR) til at løse denne opgave.

Den militærjuridiske rådgivers primære opgave er at rådgive militære chefer om anvendelsen af humanitær folkeret m.v. i planlagte og aktuelle militære operationer, ligesom de med henblik herpå deltager i operationsplanlægning og i militære øvelser for at vurdere juridiske spørgsmål i forbindelse hermed.

Herudover bidrager de til undervisningen i humanitær folkeret og andre juridiske spørgsmål i forsvaret generelt, herunder ikke mindst i forbindelse med den missionsorienterede uddannelse, som gennemføres af forsvarets enheder, inden de bliver udsendt i internationale operationer.

I 2014 har danske militærjuridiske rådgivere forrettet tjeneste ved det danske kontingent i den Internationale Sikkerhedsstyrke i Afghanistan (ISAF), ved det danske sømilitære bidrag til operation "Ocean Shield" i Aden bugten, ved det danske bidrag til Operation SERVAL i Mali samt ved Operation Removal of Chemical Agents from Syria (OPRECSYR).

Der var i beretningsåret ni militære juridiske rådgivere i forsvaret.

Der kan om ordningen henvises til beskrivelsen i de tidligere beretninger.

Udarbejdelse af en dansk militærmanual i humanitær folkeret mv.

Det blev i Forsvarsforliget for 2010-2014 besluttet, at der skal udarbejdes en dansk militærmanual.

Forligspartierne blev enige om følgende tekst: *"Med henblik på yderligere at styrke forsvarets uddannelse i og anvendelse af den humanitære folkeret og krigens love skal der udarbejdes en dansk militærmanual på området. Det bør forud herfor afklares nærmere, hvilken form for militærmanual Danmark i givet fald skal have, idet forligspartierne er enige om, at manualen skal tilføre en merværdi i forhold til status quo."*

Det er projektets mål, at Danmark får en militærmanual med klare overordnede retningslinjer for, hvordan humanitær folkeret og menneskerettigheder skal efterleves i forbindelse med planlægning og gennemførelse af militære operationer.

Formålet med militærmanualen er at skabe klarhed over de eksisterende regler på området.

Manualen vil blandt andet behandle emner som fastlæggelsen af militære mål, anvendelse af militære magtmidler samt beskyttelsesforanstaltninger i forhold til civilbefolkningen, sårede og tilbageholdte. Derudover skal manualen også anvise overordnede bestemmelser for, i hvilket omfang menneskerettighederne gælder ved danske styrkers deltagelse i internationale operationer.

En meget vigtig del af manualens tilblivelse er erfaringsbaserede problemstillinger fra forsvarets tidligere indsættelser i internationale operationer.

Behandlingen af de erfaringsbaserede problemstillinger sker i samarbejde med relevante myndigheder og ressourcepersoner i forsvaret, internationale samarbejdspartnere samt civilsamfundet.

Generalauditoriatet er medlem af styregruppen for Militærmanualen, der forventes klar til endelig godkendelse i styregruppen ultimo 2015.

Internationale aktiviteter i 2014

Den militære anklagemyndighed deltager i en række internationale fora med henblik på at kunne indhente og dele erfaringer inden for relevante fagområder med myndigheder, kolleger og akademiske ressourcerpersoner fra andre lande.

Seminar ved Army Legal Services

Den britiske myndighed Army Legal Services (ALS) – hvis personel omfatter både militærjuridiske rådgivere i den britiske hær og militære anklagere i the Service Prosecution Authority – afholder årligt et militærjuridisk seminar for tjenestens jurister.

I tilknytning til seminaret i juni 2014 var chefen for ALS vært for et 'round table' møde for chefer i tilsvarende tjenester i en række NATO lande med henblik på at drøfte forskellige militærjuridiske emner, herunder udviklingen i den militære retspleje (*military justice*) og straffesager i deltagerlandene.

International Society for Military Law and the Law of War

The International Society for Military Law and the Law of War" – *La Societe Internationale de Droit Militaire et de Droit de la Guerre (ISMLLW)* – er en international non-profit organisation, der har til formål at studere og udbrede kendskabet til militær ret og international humanitær ret. Organisationen har siden 1959 arrangeret kongresser og militærjuridiske seminarer i forskellige lande og udgiver publikationen "Review for Military Law and the Law of War". Organisationens sekretariat er forankret i det belgiske forsvarsministerium.

ISMLLW afholdt i 2014 flere konferencer og seminarer, herunder The Flanders Fields Conference i Ypres i Belgien. Der var dansk deltagelse i konferencen.

International Network for Military Investigators and Prosecutors

International Network for Military Investigators and Prosecutors er et netværk, der søger at etablere kontakter mellem professionelle fagfolk på tværs af en række europæiske NATO lande mellem militære efterforskere og anklagere med det formål at bidrage til at skabe operative løsninger på praktiske udfordringer ved behandlingen af militære straffesager.

Netværkets sekretariat er forankret i den nederlandske anklagemyndighed ved anklagerkontoret i Øst-Nederlandene (Arnhem), der forestår behandlingen af militære straffesager for hele landet.

På ekspertmøderne drøftes et tema med udgangspunkt i de forskellige landes tilgang til håndtering af konkrete problemstillinger inden for rammerne af deltagerlandenes nationale procedurer.

Ekspertmødet i maj 2014 blev afholdt i Royal Netherlands Marechaussee uddannelsescenter i Apeldoorn.

Hjemmeværnssager

Hjemmeværnsloven

”§ 7. Som frivillige i hjemmeværnet kan optages mænd og kvinder, som er fyldt 18 år, og som

- 1) har dansk indfødsret, jf. dog stk. 2,
- 2) er egnede til tjeneste i hjemmeværnet,
- 3) er bosiddende her i landet, jf. dog stk. 2, og som
- 4) er værdige til den agtelse og tillid, som tjenesten forudsætter.

Stk. 2. Forsvarsministeren kan tillade, at en person, der ikke har dansk indfødsret eller ikke er bosiddende her i landet, kan optages som frivillig i hjemmeværnet, når særlige omstændigheder taler derfor, og det ikke strider mod overenskomst med fremmed stat.

Stk. 3. Forsvarsministeren kan bestemme, at personer, der er ansat ved bestemte myndigheder og virksomheder, eller som har mødepligt ved forsvarets øvrige myndigheder eller redningsberedskabet, ikke eller kun under bestemte betingelser kan optages som frivillige i hjemmeværnet.”

Lovbekendtgørelse nr. 198 af 9. februar 2007 af lov om hjemmeværnet

Kriterierne for og procedurerne i forbindelse med optagelse i Hjemmeværnet

Som udgangspunkt kan mænd og kvinder, som er fyldt 18 år, optages som frivillige i hjemmeværnet, forudsat at de har dansk indfødsret. De skal endvidere for at være egnede til tjenesten i hjemmeværnet som udgangspunkt være bosiddende i landet og

være værdige til den agtelse og tillid, som tjenesten forudsætter. Det følger af § 7 i hjemmeværnsloven.

Den lokale hjemmeværnsenhed videresender modtagne ansøgninger om medlemskab til Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS), der undersøger, vurderer og afgiver fornøden indstilling til Hjemmeværnets Distriktsudvalg, som træffer den endelige afgørelse om optagelse af frivillige i hjemmeværnet. Distriktsudvalgene er uvildige og uafhængige organer, der er tillagt selvstændig kompetence til at afgøre, hvem der kan optages som frivillig i hjemmeværnet. Afgørelsen kan ikke påklages.

FPS indhenter ved behandling af alle ansøgninger oplysninger om, hvorvidt personen er registreret i Det Centrale Kriminalregister. Er dette tilfældet, anmodes Rigspolitichefen om yderligere oplysninger. Alle oplysninger sendes til Generalauditøren, der på baggrund heraf udarbejder en begrundet udtalelse, der indeholder en vurdering af, om ansøgeren ud fra en strafferetlig vurdering er egnet. Ved vurderingen lægges der vægt på, om udlevering af våben vil kunne udgøre en risiko for misbrug af våbnet (farlighed), samt om tidligere straffe har betydning for den pågældendes værdighed. Udtalelsen sendes til distriktsudvalget. Ordningen er uddybet nedenfor.

Distriktsudvalget foretager den fornødne oplysning af sagen, herunder indhentelse af oplysninger fra den person, som af underafdelingschefen er udpeget til at afholde en obligatorisk samtale med ansøgeren, samt oplysninger fra andre offentlige myndigheder, f.eks. kommunernes social- og sundhedsforvaltninger, jf. Cirkulære om hjemmeværnets distriktsudvalg, § 5. Kommandolægen vurderer ligeledes ansøgerens egnethed.

Distriktsudvalget træffer endelig afgørelse om en ansøgers optagelse på baggrund af de indhentede oplysninger, hvis ansøgeren opfylder de fastsatte krav i hjemmeværnsloven.

Hjemmeværnsdistrikternes struktur

Formanden for et distriktsudvalg udpeges af forsvarsministeriet efter indstilling af den kommitterede for hjemmeværnet. Distriktsudvalgets øvrige medlemmer udpeges af forsvarsministeriet efter indstilling fra hver af landets kommunalbestyrelser, jf. Cirkulære om hjemmeværnets distriktsudvalg, § 3 stk. 2.

Hærhjemmeværnets distrikter er geografisk identiske med landets politikredse, hvilket blandt andet skyldes, at hjemmeværnet i dag løser mange opgaver for politiet. Flyverhjemmeværnet er samlet i et distrikt, mens marinehjemmeværnet fortsat oprettholder sine to distrikter i Vest- og Østdanmark. Virksomhedshjemmeværnet er et selvstændigt distrikt.

Der er i alt 19 værnssfælles distriktsudvalg fordelt med et til to udvalg ved hvert af de 12 hærhjemmeværnsdistrikter, hvor de er administrativt forankret. Medlemmerne af de enkelte distriktsudvalg mødes 10-12 gange om året og behandler de indkomne ansøgninger.

Generalauditoriatets personvurderings-sager – baggrund og opgaver

Generalauditørens bistand til hjemmeværnsmyndighederne udgør et væsentligt område inden for Auditørkorpsets opgaver uden for strafferetsplejen. Bistanden omfatter en strafferetlig vurdering af ansøgere til og medlemmer af hjemmeværnet i forbindelse med, at disse er dømt for strafbare forhold.

De juridiske rammer for generalauditørens vurdering er fastsat på baggrund af en rapport fra Forsvarsministeriets styringsgruppe om et forbedret vurderingssystem i visse personelsager fra 1990.

Forsvarsudvalget har ved sin beretning af 1. oktober 1990 til Folketinget tillige udtrykt, at man fandt, at der burde etableres et system til fremskaffelse og behandling af vandelsoplysninger fra politiet ved optagelse i hjemmeværnet og om medlemmer i

hjemmeværnet, herunder at der burde etableres den fornødne registrering i tilknytning hertil. Udvalget lagde i den forbindelse vægt på, at kontrolordningen vedrørende enkeltpersoner etableres i overensstemmelse med tilkendegivelser fra Registertilsynet (nu Datatilsynet), ligesom der skulle indhentes en udtalelse fra generalauditøren til brug for Hjemmeværnskommandoen ved vurdering af enkeltpersoners strafferetlige forhold.

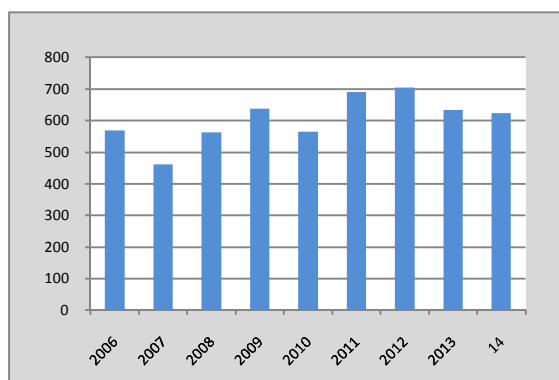

Fig. 1. Det samlede antal indkomne sager om personvurdering af ansøgere og medlemmer 2006-2014.

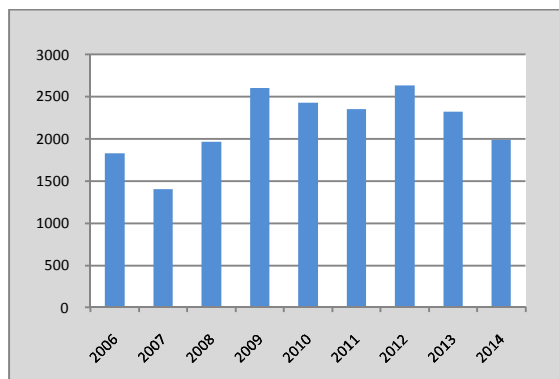

Fig. 2. Det samlede antal ansøgere til hjemmeværnet 2006-2014.

Det nuværende kontrolsystem vedrørende frivillige medlemmer af hjemmeværnet blev etableret med virkning fra 1. januar 1992 med henblik på at øge sikkerheden med de personer, der som frivillige medlemmer af hjemmeværnet kan have fået udleveret skydevåben.

Medlemmer

Rigspolitiet underretter vedkommende politidirektør, når et medlem af hjemmeværnet registreres med strafbare forhold i det Centrale Kriminalregister. I henhold til persondatalovens regler om videregivelse af oplysninger er det herefter politidirektørens afgørelse, om der skal ske underretning til hjemmeværnet. I de tilfælde, hvor denne underretning gives, sendes den strafferetlige afgørelse eller sagens akter til generalauditøren, der her fungerer som konsulent for hjemmeværnsmyndighederne.

Generalauditoriatet foretager herefter en konkret vurdering af sagens strafferetlige elementer og afgiver på den baggrund en udtalelse om den pågældendes egnethed som frivillig i hjemmeværnet. Generalauditoriatet afgiver en udtalelse, der kan være positiv, forbeholden positiv eller belastende negativ og anvender i sine udtalelser terminologien "egnet", "ikke ganske uegnet" eller "uegnet". Vurderingen af en person som "ikke ganske uegnet" angiver, at hjemmeværnsmyndighederne på baggrund af de indberettede oplysninger bør have skærpet opmærksomhed med den pågældendes medlemskab.

Den endelige afgørelse om medlemskab træffes dog fortsat af hjemmeværnsmyndighederne.

Ansøgere

Proceduren er den samme, når der er tale om *ansøgere* til hjemmeværnet. Der vil dog her altid på forhånd foreligge et samtykke fra den pågældende til at indhente oplysninger hos politiet.

FPS rekvirerer de relevante akter hos politiet, som sender disse til Generalauditøren.

Den endelige afgørelse om optagelse i hjemmeværnet træffes af vedkommende hjemmeværnsafdelings distriktsudvalg. Distriktsudvalget modtager foruden generalauditørens udtalelse også akterne fra de straffesager, der har dannet grundlag for udtalelsen.

Kriterier for egnethedsvurderingen

Der anvendes to kriterier i forbindelse med egnethedsvurderingen – et farlighedskriterium og et værdighedskriterium.

Kriterier

Farlighed

I vurderingen indgår visse overtrædelser af straffeloven samt overtrædelser af våbenloven, lov om euforiserende stoffer og lov om jagt- og vildtforvaltningen

Værdighed

I vurderingen indgår alle fældende domme for overtrædelse af straffeloven samt særlovsovertrædelser, som har medført ubetinget frihedsstraf

I farlighedsvurderingen indgår blandt andet registreringer af visse overtrædelser af straffeloven, herunder vold, registreringer af overtrædelse af våbenloven, registreringer af overtrædelse af lov om euforiserende stoffer samt registreringer af overtrædelser af lov om jagt- og vildtforvaltningen. I værdighedsvurderingen indgår alle fældende domme for overtrædelse af straffeloven og særlovsovertrædelser, der har medført ubetinget frihedsstraf.

Generalauditoriatets udtalelser i hjemmeværnssager indeholder alene en *strafferetlig* vurdering af den pågældendes egnethed til at forrette tjeneste som frivillig i hjemmeværnet.

Der foretages en konkret og individuel vurdering af hver enkelt sag. I vurderingen indgår blandt andet karakteren af lovovertrædelsen, strafudmålingen, antallet af straffelovsovertrædelser og gentagelse af ligartet kriminalitet, samt den medgåede tid siden lovovertrædelserne blev begået.

Generalauditoriatet vurderer løbende praksis og interne retningslinjer for behandling af hjemmевærnsager. Generalauditoriatet og hjemmевærnsledelsen afholder et årligt møde med henblik på erfaringsudveksling m.v.

Behandlede sager i 2014

Der har i beretningsåret været et lille fald i antallet af indkomne sager i forhold til 2013. Der blev således registreret 623 indkomne sager i 2014 mod 633 sager i 2013. Knap to tredjedele af de indkomne sager vedrørte ansøgere.

Personvurderinger af ansøgere i 2014

Ved behandlingen af i alt 367 afsluttede sager blev 138 ansøgere fundet "egnet", mens 64 blev fundet "ikke ganske uegnet" og 159 fundet "ikke egnet" til at forrette tjeneste som frivilligt medlem af hjemmевærnet.

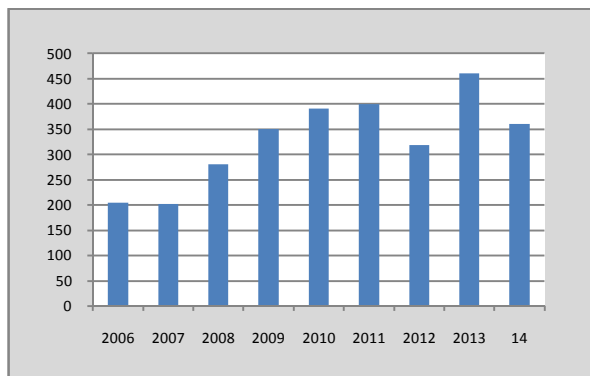

Fig. 3. Personvurderinger af ansøgere 2006-2014.

Resten af sagerne blev henlagt, uden at der blev afgivet en udtalelse, eksempelvis fordi ansøgeren trak sin ansøgning.

Personvurderinger af medlemmer i 2014

Ved behandlingen af i alt 215 afsluttede sager blev 31 medlemmer fundet "egnet", mens 82 blev fundet "ikke ganske uegnet" og 77 fundet "ikke egnet" til at forrette tjeneste som frivilligt medlem af Hjemmевærnet.

Resten af sagerne blev henlagt, uden at der blev afgivet en udtalelse, eksempelvis fordi sagen var endt med påtaleopgivelse.

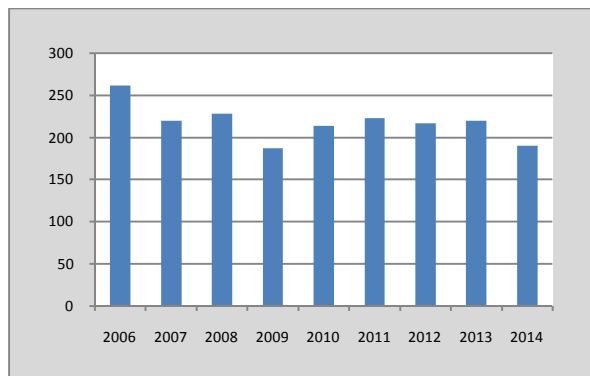

Fig. 4. Personvurderinger af medlemmer 2006-2014.

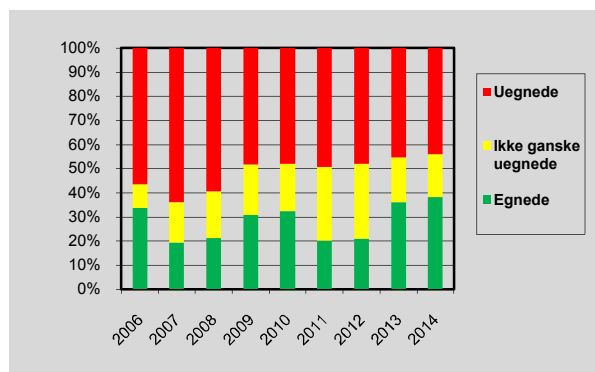

Fig. 5. Personvurderinger af ansøgere 2006-2014. Fordeling af afgørelser i procent.

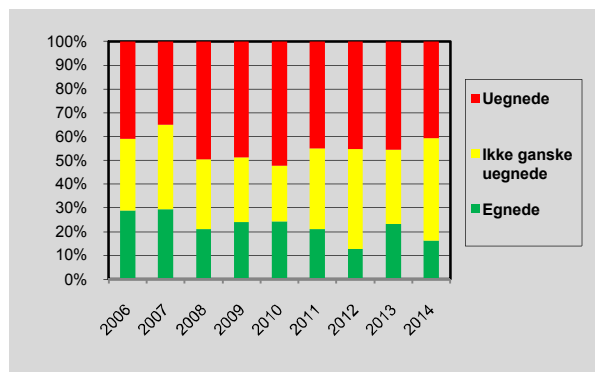

Fig. 6. Personvurderinger af medlemmer 2006-2014. Fordeling af afgørelser i procent.

Eksempler på hjemmeværnssager behandlet i 2014

I dette afsnit behandles udvalgte eksempler på udtalelser i såvel ansøgnings- som medlemssager, som Generalauditoriatet har afgivet til hjemmeværnsmyndighederne i 2014.

Ansøgere til hjemmeværnet

Eksempel 1 - ikke egnet

(Sag 2013/001693)

En 49-årig ansøger var i 2013 blev idømt 4 måneders betinget fængsel for overtrædelse af våbenloven ved uden politiets tilladelse og under skærpende omstændigheder at have været i besiddelse af et glatløbet haglgevær, som stod fremme i ansøgerens bolig.

Generalauditoriatet afgav på baggrund af sagens akter en udtalelse til distriktsudvalget om, at ansøgeren ud fra en strafferetlig vurdering var fundet "ikke egnet" til at forrette tjeneste som frivillig i hjemmeværnet. Der blev ved egnethedsvurderingen lagt vægt på, at ansøgeren var idømt en betinget fængselsstraf for overtrædelse af våbenloven.

Eksempel 2 – ikke ganske uegnet

(Sag 2014/001000)

En 24-årig ansøger havde i 2011 vedtaget en bøde på 2.000 kr. for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer ved at have været i besiddelse af 4,5 gram hash til eget brug.

Generalauditoriatet udtalte på baggrund heraf, at ansøgeren ud fra en strafferetlig vurdering var fundet "ikke ganske uegnet" til at forrette tjeneste som frivillig i hjemmeværnet. Der blev i skærpende retning lagt vægt på, at ansøgeren var straffet for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer. I formildende retning blev der lagt vægt på sanktionens karakter.

Eksempel 3 – egnet

(Sag 2014/000333)

Politiet fremsendte straffesagsakter til Generalauditoriatet, hvoraf fremgik, at en ansøger i 2011 var

idømt 2 dagbøder hver på 150 kr. for tyveri ved at have stjålet varer for ca. 100 kr. fra en forretning.

Generalauditoriatet udtalte på baggrund heraf, at ansøgeren ud fra en strafferetlig vurdering var fundet "egnet" til optagelse i hjemmeværnet. Der blev herved lagt vægt på forholdets ringe strafværdighed og sanktionens karakter.

Medlemmer af hjemmeværnet

Eksempel 1 - ikke egnet

(Sag 2014/000264)

Et medlem af hjemmeværnet blev i 2014 idømt 30 dages betinget fængsel for vold ved at have slået en person to gange i ansigtet med knyttet hånd.

Generalauditoriatet udtalte på baggrund heraf, at medlemmet ud fra en strafferetlig vurdering var fundet "ikke egnet" til fortsat at forrette tjeneste som frivillig i hjemmeværnet. Der blev ved egnethedsvurderingen lagt vægt på, at medlemmet var straffet for vold.

Eksempel 2 – ikke ganske uegnet

(Sag 2014/000064)

Politiet fremsendte straffesagsakter til Generalauditoriatet, hvoraf det fremgik, at et medlem var blevet idømt en dom uden straffastsættelse for overtrædelse af straffelovens § 162, jf. § 23, medvirken til afgivelse af urigtig erklæring til offentlig myndighed, ved under en fogedforretning at have medvirket til afgivelse af urigtige oplysninger.

Generalauditoriatet udtalte på baggrund heraf, at medlemmet ud fra en strafferetlig vurdering var fundet "ikke ganske uegnet" til at forrette tjeneste som frivillig i hjemmeværnet. Der blev i skærpende retning lagt vægt på, at medlemmet var dømt for afgivelse af urigtig erklæring til offentlig myndighed. I formildende retning blev der lagt vægt på sanktionens karakter.

Eksempel 3 - egnet

(Sag 2014/000849)

Et medlem af hjemmeværnet vedtog i retten et bødeforelæg på 1.000 kr. for overtrædelse af lovgivningen om jagt- og vildtforvaltning, ved i et skovområde uden tilladelse at have foretaget regulering af ræv med fælder, selvom kravene om afstand til bebyggelse og til visse indhegninger m.v. ikke var opfyldt.

Generalauditoriatet udtalte på baggrund heraf, at medlemmet ud fra en strafferetlig vurdering var fundet egnet til at forrette tjeneste i hjemmeværnet. Der blev herved lagt vægt på forholdets karakter og bødens størrelse.

Bødetakster gældende fra 1. januar 2014 (Bilag til Generalauditør Meddelelse nr. 2/2013)

Oversigt over vejledende bødetakster

1. Bødestørrelsen for de bestemmelser i militær straffelov, der har pendanter i militær disciplinarlov

<u>Bestemmelse</u>	<u>Vejledende takst</u>
§ 11 (ulydighed)	2.500 kr.
§ 13 (respektstridig optræden)	1.500 kr.
§ 15 (forskelsbehandling)	2.000 kr.
§ 16 (uberettiget modtagelse af ydelser)	2.000 kr.
§ 17 (myndigheds ikke brug)	2.000 kr.
§ 18 (overordnetes krænkelse)	2.000 kr.
§ 19 (sideordnetes krænkelse)	2.000 kr.
§ 23 stk. 1 (offentlig uorden – synlig beruselse i DK)	1.000 kr.
§ 23 stk. 2 (offentlig uorden – synlig beruselse i udlandet)	2.000 kr.
§ 24 (vagtforseelse)	2.500 kr.
§ 25 (ulovligt fravær ved første mødedag)	Første gang 1.200 kr. Anden gang 1.700 kr. Tredje gang 2.100 kr. Fjerde gang 2.800 kr. <i>Femte gang nedlægges påstand om ubetinget frihedsstraf</i>
§ 25 (ulovligt fravær efter første mødedag, mere end 10 tjenstedages fravær)	2.500 kr.
§ 26 (militært hærværk)	Se Rigsadvokatens Meddelelse nr. 9/2005 (rettet maj 2011)
§ 27 (pligtforsømmelse, groft uagtsomt)	1.500 kr.
§ 27 (pligtforsømmelse, forsætligt)	2.500 kr.

§ 27 (§ 27 træder i stedet for særlovgivning)

For vejledende bødetakst henvises til den relevante særlovgivning, herunder Rigsadvokatens Meddelelser

2. Bødestørrelsen for de bestemmelser i militær straffelov, der *ikke* har panderter i militær disciplinarlov

Bestemmelse

Vejledende takst

§ 20 (påvirkethed i tjenesten)

2.500 kr.

Påvirkethed i tjenesten i forbindelse med vagt eller andre skærpende omstændigheder

3.500 kr.

§ 21 (overtrædelse af promillegrænser)

2.500 kr.

§ 22 (narko/euforiserende stoffer)

Se Rigsadvokatens Meddelelse 6/2006 (rettet august 2011) med tillæg på 50% af bødens størrelse.

3. Gentagelse (bortset fra overtrædelse af § 25)

2. gangstilfælde

Tillæg på 50 %

3. gangstilfælde

Tillæg på 100 %

Sagsstatistik 2014

Det samlede antal oprettede sager i Forsvarets Auditørkorps

Antal sager oprettet	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Straffesager	1.441	1.788	1.831	2015	2037	1522	1236	1061	908
Hjemmeværnssager 1)	*	461	598	644	568	692	709	637	623
Øvrige sager	n.a.	n.a.	430	371	396	410	551	566	457
I alt	n.a.	n.a.	2859	3030	3036	2624	2496	2262	1988

Noter

1) Heri medregnet generelle sager m.v.

2. Straffesager

Anklagevirksomhed 1) 2)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Oprettede sager	1.441	1.788	1.831	2.015	2.037 4)	1522	1236	1061	908
Verserende sager	3)	3)	554	865	3)	565	335	189	176
Afsluttede sager 5)	1.296	1.816	1.508	1.834	1.801 6)	2127	1373	1298	920
• heraf vedr. militær straffelov	269	317	277	299	336	610	473	526	320
• heraf vedr. straffeloven	52	129	94	71	75	104	107	78	51
• heraf særlov 7)	390	531	638	728	623	907	453	443	356
• heraf andre 8)	585	839	499	736	767	506	340	251	196

Noter

- 1) Konkrete straffesager oprettet hos Auditørerne i København og Auditøren i Jylland. Oversigten omfatter ikke generelle sager om strafferet og strafproces samt sager, der er behandlet af Generalauditøren.
- 2) Hvert forhold tælles som en sag.
- 3) Ikke tilgængeligt.
- 4) Korrigeret efter kontrolgennemgang.
- 5) Vedtagelse af bøde eller ved dom, henlæggelse uden yderligere sagsbehandling, påtaleopgivelse efter retsplejelovens § 721, stk. 1, tiltalefrafald efter § 722, stk. 1, og stk. 2, undladelse af efterforskning i medfør af § 749, stk. 1, indstilling af efterforskning i medfør af § 749, stk. 2, samt oversendelse til civil anklagemyndighed (status ved sagens afslutning).
- 6) Korrigeret. Registrering af et antal strafferetligt afsluttede sager, der manglede teknisk afslutning i sags- og dokumenthåndterings-systemet Captia. Auditørkontorerne har bekræftet, at alle færdigbehandlede sager for 2010 og 2011 er korrekt registreret som afsluttede i Captia.
- 7) F.eks. overtrædelser af færdselsloven og våbenloven m.v.
- 8) Sager, der er registreret som undersøgelser, og hvor der ikke siden foreligger en sigtelse. F.eks. indberetninger om konkrete hændelser, der er screenet med henblik på at vurdere, om der skal iværksættes efterforskning eller i øvrigt foretages yderligere. I et antal af disse sager kan ressourceanvendelse dog være særdeles omfattende. Det gælder f.eks. undersøgelse af dødsfald m.v. Kategorien omfatter endvidere sager om Automatisk Trafik Kontrol (ATK), hvor sagen er sendt til politiet til afgørelse, fordi føreren ikke er omfattet af den militære retspleje.

Oversigt over sanktioner i militære straffesager 2014

Tabel 1. Oversigt over sanktioner i militære straffesager

Karakteren af sanktioner m.v. 1)	2006 2)	2007	2008	2009 3)	2010 8)	2011 8)	2012 9)	2013 10)	2014	%
Bødevedtagelse (udenretlig)	375	453	549	605	579	502	422	381	256	67
Tilkendegivelse	*	2	13	10	9	12	10	2	4	1
Tiltalefrafald	4	11	13	15	21 4)	9	16	17	9	2,4
Dom	37	66	66	95	73	114	167	212	113	29,6
- heraf frihedsstraf 5)	7	6	10	14	6	13	18	20	16	4,2
- heraf bødestraf 6)	30	60	56	78	67	100	148	190	97	25,4
- heraf psykiatrisk behandling	*	-	-	-	-	1	-	-	-	
- andet 7)	*	-	-	3	-	0	1	2	-	
I alt	395	532	641	725	682	637	615	612	382	
Frifindelse	1 11)	-	3 12)	2 13)	3 14)	4 15)	3 16)	1 17)	4 18)	-
Ankesager 18)	2	-	1	-	1	2	7	1	1	-

Noter

- 1) Afgørelser i beretningsåret. Der kan indgå flere forhold i en afgørelse.
- 2) Fordelingen af afgørelsestyper for 2006 er behæftet med usikkerhed.
- 3) Tallene for 2009 er korrigeret på baggrund af afgørelser modtaget efter skæringsdato.
- 4) Herunder seks udenretlige advarsler.
- 5) Byretsdomme vedr. betinget/ubetinget frihedsstraf/samfundstjeneste. Der foreligger i beretningsåret 2013 10 domme med ubetinget fængsel og 10 betingede domme. I beretningsåret 2014 var der 10 domme med ubetinget fængsel og 6 betingede domme.
- 6) Herunder indenretlig bødevedtagelse.
- 7) Advarsel, strafbortfald m.v.
- 8) Korrigeret 2012.
- 9) Korrigeret 2013.
- 10) Korrigeret 2014.

Noter vedr. frifindende domme

- 11) MSL § 27, stk. 2 (5 tiltalte) (*Østre Landsrets dom*).
- 12) SL § 244; SL § 277 og MSL § 25 (*efter AU påstand*).
- 13) Våbenloven (kniv); MSL § 27 (medtiltalt frifundet).
- 14) MSL § 27 (*uagtsomhed*); to sager vedr. MSL § 25 (*efter AU påstand*). Hertil kommer sagen om den arabiske oversættelse af Jægerbogen (MSL § 27, stk. 2, dom anket), hvor de to tiltalte blev dømt ved Østre Landsret.
- 15) SL § 244 (*nødværge*), MSL § 25 (*uagtsomhed*); SL § 293a m.v.; MSL § 27 (*uagtsomhed*).
- 16) En MSL § 25 og to MSL § 27.
- 17) FL § 80.
- 18) FL § 80, MSL § 20, MSL § 27, SL § 279 a.

Noter vedr. ankesager

- 19) Fsv. angår ankedomme 2006-2013, kan der henvises til tidligere beretninger.

Tabel 2. Fordelingen af sanktioner (lovgivning)

Fordelingen af sanktioner	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	%
Militær straffelov	144	214	230	295	277	238	303	316	203	53,1
Straffeloven	6	10	14	13	13	10	15	17	7	1,8
Færdelsesloven	240	301	384	406	383	382	284	276	163	42,7
Øvrig særlovgivning	5	7	13	11	9	7	13	3	9	2,4
I alt	395	532	641	725	682	637	615	612	382	

Tabel 3a. Fordelingen af sanktioner (værn)

Værnsfordeling	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	%
Forsvarskommandoen	-	-	-	1	1	-	1	1	1	0,3
De operative kommandoer	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
Hæren	288	416	444	590	539	466	496	496	313	81,9
Søværnet	55	51	68	56	56	57	48	47	27	7,1
Flyvevåbnet	41	59	128	73	75	110	66	68	41	10,7
Hjemmeværnet	11	6	1	5	10	4	4	-	-	
I alt	395	532	641	725	682	637	615	612	382	
- heraf udsendte styrker	19	50	56	36	31	45	53	53	29	7,6

Tabel 3b. Fordelingen af sanktioner (personelgrupper)

Personelgrupper m.v.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	%
M3XX og M4XX 1)	90	78	92	94	78	35	9,2
M2XX 2)	169	140	119	109	115	66	17,3
M1XX 3)	245	241	245	178	176	133	34,8
Værnepligtige	215	216	180	226	240	147	38,5
Øvrige 4)	6	7	1	8	3	1	0,3
I alt	725	682	637	615	612	382	

Noter

Statistikken er tilføjet personelgrupper med henblik på at gøre den sammenlignelig med Forsvarets Personeltjenestes (FPT) statistik over disciplinarafgørelser.

1) Officersgruppen.

2) Sergentgruppen.

3) Konstabelgruppen, herunder konstabel- og sergentelever.

4) Øvrige, herunder musikere, mekanikere og myndigheder m.v.

Tabel 4. Fordelingen af sanktioner for overtrædelse af militær straffelov

Sanktioner – Militær straffelov	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 4)	2013 5)	2014	%
Pligter som underordnet (§ 11 ulydighed m.v.) 1)	10	4	2	13	7	13	7	3	2	1
Pligter som overordnet/sideordnet m.v.	-	-	-	-	-	-	1	2	3	1,5
Rusmidler m.v.	35	47	46	48	42	25	28	28	33	16,3
§ 20 påvirkethed (alkohol)	23	38	30	24	24	16	18	16	26	12,8
§ 20 påvirkethed (narkotika)	3	1	5	-	2	-	1	-	-	
§ 21 promillegrænser 2)	-	-	-	-	-	1	3	-	2	1
§ 22 narkotikabesiddelse/indtagelse	9	7	10	19	14	8	6	9	4	2
§ 23 offentlig uorden m.v.	-	1	1	5	2	-	-	3	1	0,5
Andre pligtforsømmelser	99	163	182	234	228	200	267	283	165	81,3
§ 24 vagtforseelse	2	4	10	6	5	17	5	2	-	
§ 25 ulovligt fravær	70	99	99	158	160	138	189	204	127	62,6
§ 26 militært hærværk	2	1	1	0	1	-	-	3	-	
§ 27 pligtforsømmelse	25	59	72	70	62	45	73	74	38	18,7
§ 27a strafskærpelese for tortur 3)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Forbrydelser mod forsvarsmagtens kampdygtighed og andre forbrydelser under væbnet konflikt (§§ 28-38)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
I alt	144	214	230	295	277	238	303	316	203	

Noter

- 1) Der har i 2014 været to sager vedr. § 11. Tallet for 2013 var tre sager vedr. § 13.
 2) Bekendtgørelsen om promillegrænser på særlige områder for tjeneste i forsvaret trådte i kraft 1. april 2009.
 3) Bestemmelsen trådte i kraft den 1. juli 2008.
 4) Opgørelsen for 2012 er opjusteret med én afgørelse.
 5) Opgørelsen for 2013 er opjusteret med seks afgørelser.

Tabel 5. Fordelingen af sanktioner for overtrædelse af straffeloven

Sanktioner Straffelov	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vold m.v.	2	2	3	4	5	2	6	3	2 1)
Berigelseskriminalitet	2	4	7	6	3	6	5	8	2 2)
Andet	2	4	4	3	5	2	4	6	3 3)
I alt	6	10	14	13	13	10	15	17	7

Noter

- 1) Overtrædelse af straffelovens § 244 (2).
 2) Overtrædelse af straffelovens § 278 (1) og § 280 (1).
 3) Overtrædelse af straffelovens § 293 (1) og § 293 a (1).

Tabel 6. Fordelingen af sanktioner for overtrædelse af færdselsloven

Sanktioner Færdselslov	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	%
					5)	5)	6)	7)		
§ 3 manglende agt-pågivenhed	8	3	8	8	1	2	5	5	2	1,2
Hastighedsovertrædelser	163	193	266	263	260	265	208	183	88	54
- heraf § 4 skiltning	54	63	158	109	145	170	91	104	49	30,1
- heraf § 42 generel	105	123	102	150	107	91	117	79	37	22,7
- heraf § 43 tunge køretøjer	4	7	6	4	8	4	-	-	2	1,2
§ 53 spirituskørsel	2	1	6	6	6	13	5	2	2	1,2
§ 54 medicin- og narkotika kørsel	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-
§ 56 kørsel uden kørekort	3	13	15	26	24	30	11	32	28	17,2
§ 80 undladt at bruge sikkerhedssele	35	76	76	73	47	49	30	35	27	16,6
Øvrige bestemmelser	28	14	13	30	45	23	24	19	16	9,8
I alt	240	301	384	406	383	382	284	276	163	
- heraf førerretsfrakendelser	2 1)	3 2)	20	14	8	16	12	3	5	3,1
- heraf klip	* 3)	17 4)	72	63	74	63	51	44	26	16

Noter

- 1) -3) Opgørelsen for 2006-2007 er behæftet med usikkerhed.
 4) Uoplyst.
 5) Opgørelsen for 2010 og 2011 er opjusteret med afgørelser modtaget i 2012.
 6) Opgørelsen for 2012 er opjusteret med én afgørelse (ankefrafald).
 7) Opgørelsen for 2013 er opjusteret med 17 afgørelser.

Tabel 7. Fordelingen af sanktioner for overtrædelse af særlovgivningen

Sanktioner	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Øvrige særlove									
Våbenloven / Fyrværkeriloven	5	6	11	8	5	5	9	1	6 1)
Øvrige	-	1	2	3	4	2	4	2	3 2)
I alt	5	7	13	11	9	7	13	3	9

Noter

- 1) Våbenlov (6)
- 2) Arbejds miljølov (1), dopinglov (1), vilkårsovertrædelse (1).

Hjemmeværnssager (personvurderingssager) 2006-2014

Indkomne sager	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	%	2014	%
Indkomne sager	569	461	562	638	564	690	705	633		623	
- heraf sager vedr. medlemmer	337	244	268	224	191	249	266	205	32	242	39
- heraf sager vedr. ansøgere	232	217	294	414	373	441	439	428	68	381	61
Behandlede sager i alt	527	463	552	567	645	675	591	715		582	

Personvurderinger	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	%	2014	%
1) Egnede til tjeneste	145	104	108	153	179	128	95	219	32	169	31
- heraf medlemmer	76	65	48	45	52	47	28	51		31	
- heraf ansøgere	69	39	60	108	127	81	67	168		138	
"Ikke ganske uegnet" til tjeneste	99	112	121	124	127	198	190	156	23	146	26
- heraf medlemmer	79	78	67	51	50	76	91	69		82	
- heraf ansøgere	20	34	54	73	77	122	99	87		64	
Uegnede til tjeneste	222	206	280	260	299	297	251	311	45	236	43
- heraf medlemmer	107	77	113	91	112	100	98	100		77	
- heraf ansøgere	115	129	167	169	187	197	153	211		159	
Antal udtalelser	466	422	509	537	605	623	536	686		551	
Udtalelser vedr. medlemmer	262	220	228	187	214	223	217	220		190	
Udtalelser vedr. ansøgere	204	202	281	350	391	400	319	466		361	
Henlagte uden udtalelse 2)	61	41	43	30	40	52	55	29		31	
Behandlede sager i alt	527	463	552	567	645	675	591	715		582	

Note

- 1) Procent af afgivne udtalelser vedr. henholdsvis medlemmer og ansøgere (afrundet).
- 2) Denne kategori omfatter navnlig sager, hvor medlemmet har udmeldt sig af hjemmeværnet, eller ansøgeren har opgivet sin ansøgning om optagelse i hjemmeværnet, inden generalauditørens udtalelse foreligger

FORSVARETS AUDITØRKORPS
GENERALAUDITØREN

ØSTBANEGADE 81, 1.
2100 KØBENHAVN Ø

TELEFON: 7226 5000
TELEFAX: 7226 5035

MAIL: FAUK-MYN@MIL.DK
WEB: WWW.FAUK.DK

CVR.: 16 28 71 80
EAN: 5798000201996

ISBN 978-87-92431-09-7

